

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 166 Claremont St., Toronto 8, Ontario

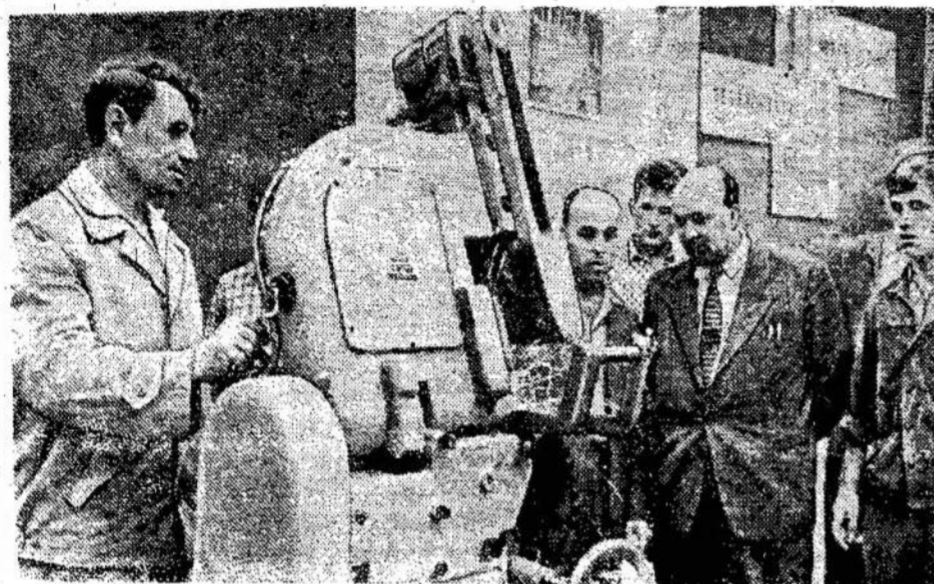
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 39

Penktadienis, Spalis (October) 7, 1960, Toronto, Ontario

METAI XXIX

Sėkmingai praėjo Čekoslovakijos pramonės paroda Vilniuje. Ši paroda prisidėjo prie tolesnio Tarybų Sąjun-

gos ir Čekoslovakijos tautų draugystės stiprinimo, padėjo užmegzti tampsnius ryšius tarp Čekoslovakijos ir

Tarybų Lietuvos pramonės darbuotojų.

Nuotraukoje: lankytojai prie čekų eksponatų.

Neutralių Šalių Lyderiai Reikalauja Chruščiovo ir Eisenhowerio Susitikimo

JUNGTINĖS TAUTOS — Neutralių šalių lyderiai, Indijos premjeras Nehru, Indonezijos prezidentas Sukarno, Jungtinės Arabų Respublikos prezidentas Nasseras, Jugoslavijos prezident. Tito ir Ganos prezidentas Nkrumah, pasiūlė Jungtinėms Tautoms, kad priimtų rezoliuciją, reikalaujančią, kad Chruščiovas ir Eisenhoweras susitiktų ir susitaikytų.

Bet atrodo, kad Chruščiovo ir Eisenhowerio susitiki-

mo nebus. Prezidentas Eisenhoweras savo atsakyme davė suprasti, kad jų susitikimas neįmanomas dėl daugelio priežasčių, kurias jis paskui išvardino.

Antagonizmas tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos nesumažėjo, o padidėjo. Stebėtojai linkę manyti, kad Chruščiovas su savo aštriais kalbomis nei kiek nepalengvino, bet pasunkino padėtį tarp šių dviejų valstybių.

Jau daugelio valstybių galvos pasakė savo kalbas, išdėstydami savo pozicijas tarptautiniais klausimais, bet dar daugelis pasakys. Viso dabar Jungtinės Tautos turi 97 šalis. Jeigu ir ne visų šalių vadovai norės kalbėti, tačiau daugelio kalbės ir užtruks gana ilgai. O kol kalbų sakymas neužsibaigs, aišku, nedaug kito darbo bus atlikta.

Jungtinių Tautų sesija gali nusitraukti iki kalėdų. Tokia didelė organizacijai, tokių tarptautinių neramumų metu, nebus lengva. Tačiau yra optimistų, kad ši sesija atliks daug gera. Po šio susirinkimo padėtis busianti daug geresnė.

Tuo tarpu, žodinis karas Jungtinėse Tautose atrodo gana bauginantis. Kaltinimai ir kontraktiniai ir primėtinėjimai vieni, kitiems viso-

kių blogų darbų nekelia žmonėse viltį, kad sugyvenimas pagerėtų.

Daugelis deda viltis į neutralias valstybes. Jos šioje sesijoje pasirodysiančios tarpininkais, taikytojais. Jos priversiančios didžiasias jėgas nusileisti, švelniau kalbėti.

Tshombe Palaikė Belgai, JAV

LEOPOLDVILLE. — Patrice Lumumba, teisėtas Kongo premjeras, bet jo oponentų pašalintas, kalbėdamas Gvinėjos JT dalinio komandieriaus generolo Diane surengtame baliuje atžymėjimui Gvinėjos antrą nepriklausomybės sukaktuvių, pareiškė, kad Katangos provincijos atsiskyrėlių pusę palaiko belgai ir Jungtinės Valstijos.

Jungtinės Tautos sutrukdytųjų jo vyriausybės pastangas suvaldyti sukilėlius su Tshombe priešakyje.

Jis kaltina belgus, francūzus ir amerikiečius už visas savo bėdas Kongoje. Jis galės gauti milijonus dolerių iš Amerikos, jeigu tik jis būtų sutikęs išmainyti ant jų savo šalį. Taipgi užginčijo, kad jis komunistas.

Radio ir Televizijos Streikas Francijoje

PARYŽIUS. — Visi Francijos televizijos aktoriai sustreikavo protestuodami prieš vyriausybės parėdymą, kuris uždraudžia dalyvauti programose tiems aktoriams, kurie pasirašė po apeliacija, kad francūzams būtų laisvė neimti ginklo prieš Alžyro sukilėlius.

Po ta apeliacija pasirašė 121 francūzas, daugiausiai intelektualai, jų tarpe eilė aktorių.

Šis streikas esąs tik įspėjimas vyriausybei. Jis bus trumpas. Bet jeigu vyriausybė nenuims uždraudimo, tai gali įvykti rimtesnis išstojimas.

Tarp pasirašiusių yra

žymių visuomenininkų, kaip Jean-Paul Sartre, filosofas Francis Jeanson. Beje, pastarasis nuteistas 10 metų kalėjimo ir \$14,000 pinigine pabauda už pritarimą Alžyro sukilėjimams. Jis esąs viso to judėjimo galva. Jis, tačiau, yra už Francijos sienų ir negalima pasodinti į kalėjimą.

Francijos visuomenė auga opozicija Francijos karui Alžyre prieš nepriklausomybės šalininkus. Atsisakymas imti ginklą yra tik vienas iš daugelio apsisprendimų. Pažymėtina tas, kad atsisakymą imti ginklą remia daug intelektualų. Ir jie rodo nemažą solidarumą savo eilėse.

Vyriausybė, ypač jos premjeras Debre, sako, kad ji neatšauks savo parėdymo. Ji ir toliau bausianti tuos, kurie atsisakys imti ginklą prieš Alžyrą, ir tuos, kurie užstos.

Karas Alžyre tęsiasi jau šešti metai. Pusė milijono Francijos vyrų kariauja Alžyre ir dar nesimato galo. Kraštui kainuoja šimtus milijonų dolerių per metus. Žmonės pradeda jausti sunkią naštą ant savo pečių. Jie nori galo šiam karui.

Bomba Sužeidė 7 Asmenis New Yorke

NEW YORK. — Sprogo bomba, padėta tarp krūmokšnių netoli George M. Cohan paminklo, ir sužeidė 7 asmenis. Vienas gana kritiškai. Minėtas paminklas randasi Times skvėre, kur susirenka daug žmonių. Tuo metu buvo apie 5,000 žmonių tame skvėre.

Policija krėtė 47 aukštų Waldof Astoria viešbutį, kuomet kažkas telefonu pranešė, kad bomba paslėpta tame viešbutyje. Mat keletas tarptautiniai žymių asmenų apsisistojo šiam viešbutyje.

Gyva rankinė granata buvo rasta Centraliniame parke pora valandų prieš atsilankymą Vengrijos premjero J. Kadaro.

Spėjama, kad tas bombas padėjo antikomunistų teroristai.

JAV Naudoja JT Saviems Siekiams

BERKELEY, Cal. — Adlai Stevensonas, kalbėdamas Kalifornijos Universitete, pareiškė, jog republikonų administracija naudoja Jungtinių Tautų asamblėją savo partiniams siekiams, o ne gerinimui pasaulinių santykių ir mažinimui užtempi-

Jis siūlė kooperuoti su Tarybų Sąjunga moksliniuose tyrinėjimuose, medicinos moksle, okenografijos ir abelnai svarbiuose moksliniuose tyrinėjimuose.

Tam, žinoma, reikalingi abelnai geresni santykiai su ja.

MEDZIOTOJAS NUSOVĖ PENKIŲ VAIKŲ TĖVĄ

HEARST, Ont. — Kenneth Fanson, 32 metų amžiaus, per klaidą, palaikęs už briedį (moose) šeštadienio naktį nušovė Gerrard Vailencourt, 30 metų amžiaus, 5 vaikų tėvą.

Velionis nakties metu žuvalvo Lost ežere apie 20 mylių nuo čia.

J. Houle, 18 metų amžiaus, taipgi buvo sužeistas ir gulė ligoninėje.

Medžiotojas su kitu taipgi buvo ežere. Pamatę ką tai tamsoje judant, pamatė, kad briedis.

Iš Kanados Gyvenimo

Tikėsit ar ne, bet Toronte pašalpgavių dabar randasi net 20,329 asmenys. Tai 4,000 daugiau, negu tuo metu praėjusiais metais.

Toronte yra užsiregistravusių bedarbių 36,900. Tai 30 procentų daugiau, negu buvo praėjusiais metais šiuo tarpu.

Per praėjusius šiuo metų 8 mėnesius pašalpgaviai pašalpos išėmė už \$6,001,000.

Situacija, kaip matome, nekokia.

Per praėjusius 8 mėnesius Ontarijos provincijoje buvo automobiliais užmušta 198 pėsti asmenys. Tuo pat laiku buvo užmušta 240 vairuotojų ir 198 keleiviai. Motorciklų nelaimėse žuvo 7.

Kaip matome, auto nelaimėse žuvo 643 asmenys tik per 8 mėnesius ir tik vienoje provincijoje. O kiek buvo sužeistų? Kiek buvo padaryta materialinių nuostolių.

Pažymėtina tas, kad mažai šių nelaimių buvo neišvengiama. Kaltė puola ant pačių važiuotojų.

Kanados ir Katalikų Darbo Konfederacijos (CCCL) konvencijoje Montreale tos konfederacijos specialus komitetas bedarbių klausimu pareiškė, kad jau laikas nustoti galvojus, kad nedarbas yra neišvengiama blogybė.

Komitetas sako, kad unioms yra didelė problema šis klausimas. Labai daug darbininkų pradeda galvoti, kad nedarbas visuomet egzistuos. Tą mintį esą reikalinga išmesti iš darbininkų galvų.

Komitetas ragino visose unijose sudaryti komitetus, kurie auklėtų unijistus ir darytų spaudimą į federalę ir provinciales vyriausybes, kad surastų darbus.

Konvencija reikšlavo, kad vyriausybės kreiptų daugiau atydos į ekonominį planavimą.

Konvencija taipgi nutarė išmesti iš vardo žodį "Katalikų".

Elliot Lake miestelyje jau matyti daug namų ir parduotuvių su užkaltais langais lentomis. Tai pasėka uranijaus biznio smukimo. Darbininkai ir biznieriiai apleidžia miestelį, kadangi nėra kaip pasidaryti pragyvenimą. Nematant ateities, niekas nenori pirkti jų namus ir parduotuves.

Šiomis dienomis vėl buvo pranešta, kad Rio Tinto Mining kompanija uždarys dar dvi iš likusių penkių kasyklų. Stanleigh kasykla taipgi uždarys lapkričio 30.

Uranijaus pareikalavimas taip sumažėjo, kad jo ka-

sykloms dabar tenka labai sumažinti savo planus. O šio miestelio gyvenimas surištas su uranijaus industrija.

Kanadietis

Ivairenybės

Medicina Senovės Indonezijoje

Seniausios indoneziečių medicininės knygos parašytos prieš 2,000 metų. Didelis dėmesys senovės Indonezijoje buvo skiriamas gydymui vaistažolėmis, vaistažolių rinkimui. Senovės indoneziečiams buvo žinomos 128 vaistažolės. Djavdno liaudies gydytojas žinojo 249 ligas ir 265 vaistų pavadinimus. Indoneziečiai domėjosi žmogaus anatomija ir turėjo nemažą žinių šiuo klausimu. Žaizdas jie tvarstydavo vaistažolių skiediniuose išmirkytais tvarščiais. Kartais žaizdai nuo užteršimo geriau apsaugoti virš jos būdavo pritvirtinamas porcelianinis puodukas. Tai apsaugodavo žaizdą nuo pūliavimo. Įvairiai buvo gydomi gyvatės įkasti ligoniai: vienur žaizda būdavo iščiulpiama, kitur — išdeginama metaline viela, o dar kitur — užpilama ant žaizdos sūdyto vandens ir šlapimo. Kadangi sūdytas vanduo yra hipertoniškas skiedinys, o šlapime esama baktericidinės medžiagos, šie liaudies vartoti metodai turi mokslinį pagrindą.

Namažai žinių indoneziečiai turėjo apie akušerijos mokslą, gimdymo patologiją.

Jie atlikinėdavo embriotomiją, negyvus vaisius pašalindavo ranka ir peiliu. Jiems buvo žinomas šių dienų akušerijoje vartojamas piūvis, vadinamas Cezario piūviu. Nuo senų laikų indoneziečių siaubą kėlė raupai. Dėl to indoneziečiai labai šiltai sutiko žinią apie Dženerio atradimą. Indonezijoje vakcinacija buvo įdiegta žymiai anksčiau, negu daugelyje Europos valstybių.

Tropinė liga "frambezi" buvo gydoma siera, ryžių miltais. Europiečiai atvežė į Indoneziją sifilį. Šis susirgimas buvo gydomas vario sulfatu, citrų sūka. Chirurginės žaizdos būdavo aptepamos alyva. Pūliniai būdavo prapliaunami. Hemorojus buvo gydomas vaistažolių garais.

Ypač nuo senų laikų Indonezijoje vystoma toksikologija. Buvo ieškomi priešnuodžiai prieš nuodus. Priešnuodžių "gamybos" receptai kiekvienoje šeimoje būdavo laikomi paslapyje. Nuo astmos priepuolių indoneziečiai vartojo Abrus precetorius ir Adenantha microsperma lapus, nuo karščiavimo — augalo Lansium domesticum grūdus ir citrinį vandenį (vitaminas C). Geltonoji šaknelė, malti ryžiai buvo duodami nuo tulžies takų susirgimų.

Europos gydytojai, domėjęsi senovės Indonezijos medicina, nustatė, kad daugumas liaudies medicinoje vartojamų (Pabaiga ant 9 pusl.)

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoje

1. LIETUVA ŠIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisesi didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas: pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. ŠIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol.
4. ŠLIUPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS SESĖLIAI — nuogojo gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Krygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

vytauto MONTVILOS RAŠTAI. Tomas I. Poezija. Knyga 408 puslapių. Knygyne Nr. 267. Antras tomas Poezija ir proza. Knyga 584 puslapių. Knygyne Nr. 268.

POLIMI KELIAI. A. Baltrūnas. Apysaka. Tomas pirmas. Knyga 364 puslapių. Knygyne Nr. 269. Antras tomas. Knyga 360 puslapių. Knygyne Nr. 270.

DAINAVOS ŠALIES SENŲ ŽMONIŲ PADAVIMAI. V. Krėvė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 271.

LAIKAS IR RAŠYTOJAI. Ant. Venclova. Straipsniai apie literatūrą ir rašytojus. Knyga 768 puslapių. Knygyne Nr. 272.

KARPATŲ RAPSODIJA. Bela Ilesas. Romanas. Knyga 728 puslapių. Knygyne \$273.

MES-MEND. M. Šagimian. Romanas-Pasaka. Knyga 376 puslapių. Knygyne Nr. 274.

PASAKOJIMAI APIE ISPANIJĄ. Žanis Gryva. Knyga 272 puslapių. Knygyne Nr. 275.

KARJIERISTAI. J. Grušas. Romanas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 276.

RINKTINĖ. A. Jasutis. Lyrika-Apsakymai-Apybraizos. Knyga 252 puslapių. Knygyne Nr. 277.

GYVENIMO VERPETUOSE. Senas Vincas. Apysakos. Knyga 376 puslapių. Knygyne Nr. 278.

PILKOJI VILKĖ. Dž. Kervudas. Apsakymai. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 279.

AKLasis MUZIKANTAS. V. Korolenka. Apysaka. Knyga 168 puslapių. Knygyne Nr. 280.

SENOVĖS ESTŲ LIAUDIES PASAKOS. Surinktos F. Kreivaldo. Gražiai iliustruota. Knyga 240 puslapių. Knygyne Nr. 281.

KUPIŠKĖNŲ SENOVĖ. Elvira Dulaitienė (Glemžaitė). Etnografija ir Tautosaka. Knyga 472 puslapių. Knygyne Nr. 282.

ANTANAS VIENUOLIS. J. Stonys. Gražiai iliustruota rašytojo biografija. Knyga 92 pusl. Knygyne Nr. 283.

SUANAI arba Bretainė 1788 metais. Romanas. Knyga 400 puslapių. Knygyne Nr. 284.

PONJA BOVARI. G. Floberas. Apysaka. Knyga 410 puslapių. Knygyne Nr. 285.

JUODIEJI DEIMANTAI. Moras Jokajus. Romanas. Knyga 412 puslapių. Knygyne Nr. 286.

VASARA. O. Lutsas. Jaunųjų gyvenimo vaizdai. Knyga 448 puslapių. Knygyne Nr. 287.

MŪSŲ PASAKOS. Surinko ir paruošė S. Tijūnaitis. Knyga 360 puslapių. Knygyne Nr. 288.

MIRTIES ŠOKIS. B. Kelemanas. Romanas. Knyga 530 puslapių. Knygyne Nr. 289.

PINGVINŲ SALA. Anatolis Fransas. Apysaka. Knyga 352 puslapių. Knygyne Nr. 290.

VAISVILA. Zemaičių Baudžiauninkų Vadas. St. Vainekienė. Romanas. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 291.

GIRIOI AIDI SŪVIAI. P. Kutka. Partizano atsiminimai. Knyga 284 puslapių. Knygyne Nr. 292.

VĖLINĖS. A. Mickevičius. Poema. Knyga 376 puslapių. Knygyne Nr. 293.

LIAUDŽIAI PAKILUS. K. Klorys. Iš atsiminimų. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 294.

TARYBŲ LIETUVOJ

Savo Rankomis

PANEVĖŽYS. — Kam anksčiau teko lankytis Staniūnų tarybinio ūkio paukščių fermoje, tas dabar šio tikro paukščių fabriko neatpažins. Visur švaru, jauku, žydi gėlės. Žaliuoja alyvų krūmai.

Paukščių fermos darbininkai patys taip susitvarkė. Paukštinkė drg. Semėnaitė įsirengė prie paukštėdės skverelį. Sutvarkant fermos teritoriją, daug padirbėjo ir pensininkas Karneckas, namų šeimininkė Janulionytė ir kiti. O kai statybininkai užbaigs statyti 10 tūkstančių vietų visiškai mechanizuotą paukštėdę ir 25 tūkstančių vietų paukščių upešimo cechą, ir prie šių pastatų atsiras gėlynai ir skverai.

KAUNAS. — Vakar politinio švietimo kabinete prasidėjo respublikinis vaikų mokyklinių bei kaimo bibliotekų darbuotojų pasitarimas.

Pranešimą apie bibliotekų darbą ir priemones jam pagerinti padarė respublikinės bibliotekos direktorius V. Jurgaitis.

Kapsuko vardo universiteto observatorija gavo naują, stambiausią Pabaltije teleskopą. Jį sumontavo observatorijos darbuotojai — Lietuvos TSR Mokslų akademijos Fizikos-matematikos instituto aspirantai V. Straizys ir V. Jasevičius. Dabar universiteto astronomai galės stebėti žvaigždžių spiečius, kintamas žvaigždes, o taip pat fotografuoti jas.

Nuotraukoje: universiteto observatorijos darbuotojas V. Jasevičius prie naujo teleskopo.

250 Tonų Daržovių

Maždaug už 2 milijonus rublių daržovių pardavė vilniečiams šiais metais Vilniaus rajono "Panerių" tarybinio ūkio darbininkai. Be daržovių, ūkyje auginamos gėlės. Jų sostinės gyventojams parduoda daugiau kaip už 200 tūkstančių rublių.

— Daržovių ir gėlių išauginta žymiai daugiau, negu pernai, — pasakė mūsų korespondentui tarybinio ūkio vyr. agronomas Stasys Paulauskas. — Tai galima paaiškinti puikiu derliumi šiltnamiuose bei atvirame grunte ir tuo, kad šiais metais įrengti ir panaudojami visi 20 šiltnamių. Na, ir, gal būt, svarbiausia — tarybinio ūkio specialistai įgijo daugiau patyrimo. Štai kad ir neseniai į tarybinį ūkį atėjo džiugi žinia: mūsų gėlininkai respublikinėje gėlių parodoje laimėjo trečią premiją. Tai visų pirma agronomės Jadvygos Rugytės ir brigadininko Vyto Sabaliaus nuopelnas.

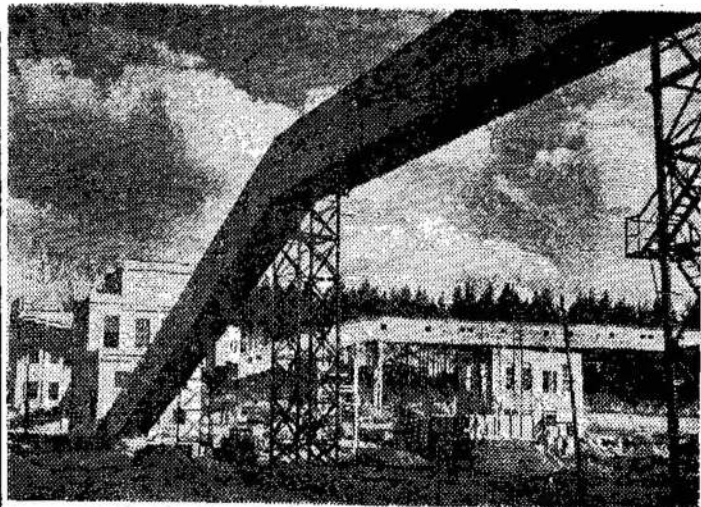
Statybos Prie Jūros Kranto

KAUNAS. — Ant staus Kauno jūros kranto pasirodė dar vienas statybininkų būrys, o paskui juos atžė ir pirmieji mechanizmai. "Bituko" silikatinių dirbinių gamykla pradeda čia statyti savo pionierių stovyklą. Vasarą joje ilsėsis statybininkų medžiagų gamintojų vaikai, o žiemą patys darbininkai stiprins sveikatą — veiks profilaktoriumas.

Netrukus ant jūros kranto prasidės dar kitos statybos. Viena iš stambiausių — Dubravos miškų tyrimo stotis. Tai bus ištisas miškų tyrinėtojų miestelis, kurį sudarys 80-ties pastatų kompleksas. Miestų ir kaimų statybos projektavimo instituto darbuotojų grupė, kuriai vadovauja inžinierius A. Obelienius, jau ruošia šio miestelio projektą.

Orkestras Gamykloje

Praėjo beveik du mėnesiai nuo to laiko, kai Vilniaus gražtų gamyklos skelbimų lentoje buvo iškabintas pranešimas, kad organizuojamas pučiamųjų orkestras. Mokytis groti įvairiais instrumentais pareiškė norą daug darbininkų. Netrukus prasidėjo reguliarios repeticijos. Per trumpą laiką orkestrantai išmoko keletą maršų, dainų ir populiarių

Neseniai pilnu pajėgumu pradėjo dirbti Jačionių smėlio-žvyro karjero pirmoji eilė: smulkinimo ir sijojimo skyriai. Šis karjeras pilnai aprūpins smėliu, žvyru ir skalda Vilniaus gelžbetoni-

nių konstrukcijų gamybą. Naujame karjere visi pagrindiniai darbai mechanizuoti ir automatizuoti.

Nuotraukoje matome Jačionių karjero bendrą vaizdą.

Pirmoji Eilė -- 1962 Metais

Kelių tūkstančių hektarų plote išsidėstę Lietuvos šiluminės elektrinės statybos objektai. Kartu čia ruošiami aikštė, kurioje bus pastatytas stoties pastatas, o taip pat darbininkų gyvenvietė.

— Šiomis dienomis TSRS Ministrų Taryba, — sako statybos direktorius Pranas Noreika, — patvirtino Lietuvos hidroelektrinės statybos projektinę užduotį. Pirmąją elektrinės eilę numatoma atiduoti naudoti jau 1962 metais — metais anksčiau numatyto laiko.

Tai bus viena ekonomiškesnių šalyje šiluminių elektrinių. Jos pastatą numatyta beveik visiškai sumontuoti iš renkamojo gelžbetonio. Tik vienos elektrinės turbinos galingumas viršys visą Kauno HES galingumą.

Jau dabar broliškių respublikų įmonės ruošiasi gaminti hidroelektrinei sudėtingiausius įrengimus. Naujas galingas turbinas pastatys Leningrado mechaninė ir Charkovo turbinų gamyklos, labai didelių parametru katilus — Taganrogo bei Padolsko įmonės.

Įdomu pažymėti, kad savo galingumu Lietuvos šiluminė elektrinė daug kartų viršys dabar veikiančią Kauno HES. Kartu išlaidos vieno kilovato galingumui gauti čia bus žymiai mažesnės, negu hidroelektrinėje.

Energetikų miestas

Aplankius statybą jau da-

šokių. Ypač uoliai mokėsi kinometrinės laboratorijos darbuotojas A. Glibauskas, tekintojas V. Mickevičius ir kiti.

Prieš kurį laiką gražtų gamyklos atstovai su savo pučiamųjų orkestru buvo išvažiavę į šefuojamą Vilniaus rajono Kirovo vardo kolki, kur surengė koncertą.

Dabar muzikantai ruošia naują programą.

bar galima įsivaizduoti būsimą Lietuvos energetikų miesto panoramą. Kaip ir elektrinės pastatas, jis bus pastatytas daugiausia iš surenkamojo gelžbetonio. Jau baigiamas statyti pirmasis 64 butų namas.

Plačios, tiesios gatvės, kino teatras, 900 vietų mokykla, vaikų darželis ir lopšelis, parduotuvės, buitiniai pastatai — viskas čia numatyta siekiant užtikrinti darbo žmonių kultūringą buitį ir poilsį.

Jau šiame darbininkų gyvenvietėje bus pastatyta 5-744 kvadratiniai metrai gyvenamojo ploto. Statybininkai įsipareigojo rugsėjo mėnesį čia atlikti darbų už 2 milijonus 200 tūkstančių rublių — pusantro karto daugiau, negu numatyta planu.

"Mažoji Jūra"

Vandens saugykla bus sudėtingas hidroelektrinės įrenginys. Jame tilps 80 milijonų kubinių metrų vandens. Šios "mažos jūros" plotas sieks daugiau kaip dešimt kvadratinį kilometrą. Ji padarys dar gražesnę. Išilgai vandens saugyklos krantų bus užveistas kolektyvinis vaismedžių sodas, parkas, įrengtas puikus paplūdimis.

Kadangi ateinančiais metais žymiai pakils vandens lygis, iš užtvindomos zonos į naują vietą bus perkelta daugiau kaip 140 sodybų. Siekdama kolūkiečiams padėti pasistatyti naujus namus, valstybė šiam tikslui asignavo daugiau kaip penkis milijonus rublių.

Netoli tas laikas, kai pirmoji Lietuvos šiluminės elektrinės turbina duos pramoninę srovę. Elektrinė žymiai pagerins respublikos energetikos balansą. Liaudies ūkis gaus daug pigios elektros energijos.

Taip Gimsta Naujovės

Dar prieš keletą metų gavę naują, modernią metimo mašiną, darbininkai džiaugėsi. Bet atėjo laikas, ir pasakė: "Ne, ši mašina negera — užima per daug vietos, nėra ši. Reikia ją rekonstruoti".

Apie naujovės įdiegimą gamybon dabar Klaipėdos "Gulbės" fabrike ilgai nesvarstoma. Todėl šią mašiną tuoj pat ir ėmėsi pertvarkyti fabriko šaltkalvių-remontininkų brigada. Jai vadovauja įmonėje žinomas racionalizatorius V. Klipo.

Naujoji mašina jau baigiama surinkti. Dabar ji užims žymiai mažiau vietos, lengviau bus ją aptarnauti. Neuzilgo ir kitos dvi panašios mašinos bus rekonstruotos. Taip "Gulbės" fabriko paruošimo skyriuje gimsta naujovės.

Alf. Navickas

Pradėjo Darbą

Kultūros universitete prie Kauno miesto mokytojų namų šiais metais padaryti kai kurie pakeitimai: įsteigti du nauji fakultetai: muzikos ir taikomosios dailės. Išaugo lankytojų skaičius. Kultūros universitetą dabar lankys daugiau kaip 300 žmonių. Savo darbą jis pradėjo paskaita apie žmonių materialinio-kultūrinio lygio kėlimą. Ateityje paskaitos bus pajavinamos koncertais, kino filmais ir kt.

Taip pat bus rengiamos ekskursijos į parodas, apžiūrimi architektūriniai paminklai, kolektyviai lankomasi spektakliuose.

Nuotraukoje: šiluminės elektrinės darbininkų gyvenvietės statyboje.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kainos:

Visur kitur metams \$4.50; pusei metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusei metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

DEMOKRATŲ NEDEMOKRATISKUMAS

Jungtinių Tautų susirinkimas yra gražus pavaizdavimas, kaip taip vadinami demokratijos gynėjai nedemokratiškai elgiasi: kaip jų žodžiai nesutampa su darbais.

Chruščiovo pasiūlymas, kad vietoj vieno sekretoriaus būtų sekretoriatas iš trijų, yra gražus pasiūlymas. Jį priėmus būtų padarytas didelis žingsnis JT demokratizavimui. Ar nebūtų pagirtinas dalykas, jeigu sekretoriatai būtų žmonės nuo Vakarų, Rytų ir neutralių šalių? Iki šiol Rytai ir neutraliosios šalys neturi balso.

Imkime visokius rėksnius, demonstrantus prieš Chruščiovą, Tito, Kastro, Kadarą ir kitus. Jie skelbia esą demokratijos ir laisvės gynėjai, o tuom pačiu sykiu norėtų atimti iš kitų. Ir kas gi liktų iš JT, jeigu visos šalys, kurios jiems nepatinka, būtų už JT sienų. O jeigu jos yra nariai JT, tai jos turi pilniausią teisę siųsti tuos žmones, kurie jų manymu geriausiai jų interesus gina.

Kinija yra 700 milijonų žmonių valstybė. Visi stebėtojai pripažįsta, kad dabartinė valdžia yra geriausia. Ji pašalina iš valdžios vagystes, korupciją. Ji pakėlė žmonių ekonominę ir kultūrinę padėtį. Bet ji neprimama į JT organizaciją. Jai primetama kokia tai agresija. Jeigu taip, tai kaip gali būti JT organizacijos Britanija, Francija ir Izraelis, kurios buvo užpuolę ant Egipto? Kaltinama už nuslopinimą sukilimo Tibete. Bet gi Francija jau šeši metai slopina sukilimą Alžyre.

Viso to akivaizdoje atrodo, kad Vakarai vaidina komedią Jungtinėse Tautose. Liežuviu švaistosi, kalba apie laisvę ir demokratijas, bet visomis keturiomis priešinasi tokiems žygiams, kurie sutvirtintų demokratiją, kurie suteiktų pripažinimą ir kitokių įsitikinimų valstybėms.

Vakarai vykdo tokią pat politiką, kokia yra vykdoma namie. Pavyzdžiui, į seimus leidžiama patekti ir kitokių partijų žmonėms, bet tik jau ne į vyriausybes. Valdo ir šalies gyvenimą kontroliuoja mažuma, neturinti žmonių didžiūmos pritarimo.

KALBOS NIEKO NEPAGELBĖS

Veiksnių politikieriai savo susirinkimuose ir per spaudą prikalba apie lietuvių, apie Lietuvą labai daug. Bet tos kalbos baisiai nutolusios nuo realybės. Už tai jos ir paliks be pasėkmių.

Faktai mums kalba, kad lietuvių emigracijoje be ateities. Naujų emigrantų negalima laukti. Tėvynėje gyvenimas pasikeitė iš pagrindų. Jei vienas kitas ir emigruos, tai jie lietuvių emigracijoje mažai ką reikš. Tuo tarpu senoji karta nyks ir nyks, o jaunosios vis labiau ir labiau išstautės.

Veiksnių dabartinė politika, nukreipta prieš Lietuvą, daugelį ir senesnės kartos žmonių stumia nuo lietuvių. Ji pagreitins lietuviškos dvasios, lietuviško judėjimo nykimą. Be to šaltinio, kur lietuvių klesti ir bujoja, žmogui ta lietuvių mažai kam bereikalinga.

Net ir prie geriausių sąlygų negalima tikėtis, kad emigracijoje bujotų lietuvių labai ilgai. Nei vienos šalies emigracija negali išsilaikyti tautinėje dvasioje be nuolatinio papildymo iš gimtojo krašto. O lietuviškos emigracijos, kaip jau minėjome, klausimas atsistojo ant visai kitų pagrindų. Lietuva jau nebesiūsi į svetimas šalis "pertekliaus" žmonių. Tas turi būti labai aišku visiems.

Kalbos apie tai, kad Lietuvoje kada nors bus sugrąžinta kapitalistinė santvarka ir bus galima visiems grįžti, taipgi yra bevertis tauškalas. Jeigu tas ir įvyktų kada, tai nebebūtų daug tokių, kurie grįžtų. Už tai, kad senatvė dar sykį keltis ir pradėti iš naujo yra nelengva. O jaunesnieji bus jau visai pamirę. Bet tas nebeįvyks. Didžiausi optimistai širdyje nebesitiki, kad socializmas gali būti kada nors sunaikintas.

Tokia tai realybė.

Apie Viską ir iš Visur

Jungtinėse Tautose sako kalbas valstybių galvos viena po kitos. Kiekvienas nori pasakyti pasauliui, ką jis mano apie tarptautinius klausimus. Kadangi dabar Jungtinės Tautos turi 97 šalis, tai atrodo, kad bus labai daug laiko sueikvota kalboms, jeigu visi norės pasakyti kalbą.

Ilgiausią kalbą pasakė Kubos premjeras Kastro. Ji truko 4 ir pusę valandos. Jis išdrožė susikaupusį nusiskundimą Jungtinėmis Valstijomis.

Spauda, kaip atrodo, daugiausia atydos kreipia į neigiamus atsitikimus. Ypač jei Chruščiovas ir jo šalininkai ką nors neigiamo pasako ar nediplomatiškai pasielgia. Ypač jai patiko Chruščiovo užsikarščiavimas Britanijos premjerui Macmillanui kalbant.

Reikia pastebėti, kad Chruščiovo pasikarščiavimas tokioje vietoje buvo neigiamas reiškinys, kenkiantis jo autoritetui.

Reporteriai, išvykstant F. Kastrai namo, puolė jį klausinėti, ar jis komunistas. Jis atsikirtė jiems pareikšdamas, kad istorija tai parodys.

Jis savo simpatiją Tarybų Sąjungai aiškino tuo, kad tuo metu, kai Amerika atėmė iš Kubos orlaivį, tai Tarybų Sąjunga davė orlaivį Kubai: kai Amerika uždraudė importą Kubos cukraus, tai Tarybų Sąjunga pradėjo pirkti Kubos cukrų; kai Amerika kenkia Kubai, tai Tarybų Sąjunga padeda.

Jungtinės Valstijos ragina amerikiečius apleisti Kubą. Girdi, esą negalima užtikrinti jiems saugumo Kuboje. Taipgi uždaroma JAV nikelio įmonė Kuboje, verta \$110,000,000 ir samdanti 2-800 darbininkų.

Tai dar vienas žygis prieš Kubą iš amerikiečių pusės. Bet Kuba nesiruošia klaupytis prieš JAV kapitalistus.

Didžiojoje Britanijoje ruošiasi streikui, kuris gali sutrukdinti traukinių ir busų judėjimą, šimtai tūkstančių gelžkeliečių.

Darbininkai nori didesnio atlyginimo, kompanijos atsisako duoti.

Vidutiniška gelžkeliečio alga Britanijoje \$28.00 į savaitę.

Pietų Afrikoje dar vis perkamos ir parduodamos nuotakos. Už beraštę merginą imama \$252, su 6 skyrių mokslu — \$336, o jeigu mergina baigusis vidurinę, tai tokia kainuoja jau \$560.

Jaunieji norėtų gauti pralavintą, bet jos esančios jiems per brangios.

Merginos linkusios prašalinti šį biznį. Vietoj mokesčio už jas, jos nori pasogos. Mokesčio rinkimas už nuotakas esąs pažeminimas nuotakų. Bet ši senoviška mada nesiduoda lengvai išgyvendinama.

Buvo paleisti gandai, kad Argentinoje buvo surastas ir suimtas Martinas Bormananas, buvęs Hitlerio pirmoji ranka. Vėliau pasirodė užginčijimas. Suimtas nesąs Bormananas.

Artimi Bormano draugai, kurie išliko gyvi, tvirtina, kad Bormananas žuvo kartu su Hitleriu nusižudydamas. Kiti sako, kad jis buvo matomas Italijoje ir kitose šalyse.

Nigerijoje, kuri šiomis dienomis tapo nepriklausoma valstybė, išsiveržė genčių susikirtimai. Esą keli desėtkai užmuštų.

Policija suėmė 3,500 asmenų.

Nigerija randasi Afrikoje. Buvo anglų kolonija per daugelį metų.

Tarybų Sąjungos atstovybė ir Rytų Vokietijos vyriausybė išleido patvarkymą, pagal kurį vakarinio Berlyno vokiečiai galės lankytis Ta-

Jaunyste, Plasnok!

Jonas Juška

Plasnok tu, jaunyste.
Džiaugsmingai plasnok!
Po visą pasaulį
Be baimės skrajok.

Tau švinta gadynė
Nauja ir šviesi,
O tu gi skrajoti
Galinga esi.

Ir josios kalnai,
Tau lenkiasi žemė
Ir jūra, ir oras —
Kur tik tu skraidai.

Senatvė jau merdi —
Tau vietą užleis,
Jos tamsios idėjos
Su vėjais nueis.

Taigi, tau skrajoti
Gera padėtis.
Ir dar tave seka
Skaisti ateitis.

Taigi, tu, jaunyste,
Visuomet skrajok
Ir būvi žmonijos
Taisyk ir dabok.

Žiūrėk, kad žmonių
Skriaudų nebūtų,
Ir kad kare žmonės
Daugiau nežūtų;

Kad vis visi dirbtų
Dėl liaudies naudos
Ir gerbtų idėją
Vienybės, taikos.

rybų Sąjungoj ir Rytinėje Vokietijoje tik su vakarinio Berlyno pažymėjimais.

Iki šiol jie galėjo naudoti Vakarų Vokietijos pasus.

Nurodoma, kad vakarinis Berlynas nėra dalis Vakarų Vokietijos, tad ir Vakarų Vokietijos valdžios duodami pasai negalioja.

Adenauerininkai baisiai šiaušiasiai prieš šį patvarkymą.

Egipto prezidentas Nasseris siūlė savo kalboje Jungtinėse Tautose, kad Chruščiovas ir Eisenhoweras susitiktų.

Chruščiovas, kaip atrodo, nesibaigintų, bet Eisenhoweras esąs nusistatęs nesimatyti su Chruščiovu.

Su Chruščiovu matėsi britų premjeras Macmillanas, nežiūrint to, kad Chruščiovas patriukšmavo Macmillanui sakant kalbą Jungtinėse Tautose.

Indonezija perima iš privačių leidyklų 8 spaustuves. Tų spaustuvių savininkai leido laikraščius, kurie labai puolė vyriausybei.

Spaustuves buvo valdžios nuosavybė, bet buvo leidžiama laikraščiams naudoti savo laikraščių spausdinimui.

Ceylone vyriausybė perima visuomenės nuosavybės svarbiuosius laikraščius, kadangi tie laikraščiai tarnavo ne Ceylono naudai, o priešingai, kenkė jam.

Formosoj čiangkaišekininkai traukia teisman Lei Chen, vieno žurnalo redaktorių, už "maistavimą" prieš Čiang Kai-šeką.

Mat šis žmogus buvo pradėjęs organizuoti opozicinę partiją.

Iš Ankaros, Turkijos, praneša, kad buvęs prezidentas Bayer bandęs nusižudyti kalėjime.

Bayer ir premjeras Mederes pasodinti kalėjiman po perversmo kaip teroro lyderiai prieš Turkijos demokratinius žmones.

Vakarų Vokietijos vyriausybė deda Kanados vokiečių laikraštį skelbimą, ieškant rekrūtų dėl Vakarų Vokietijos armijos.

Kitas vokiečių laikraštis atsako, kad jauni vokiečiai emigravo į Kanadą nenorėdami tarnauti Vakarų Vokietijos armijoj.

MIRĖ M. BUDRICK

NEW GLASGOW, N. S.
— Rugsėjo 6 d. čia pasimirė pažangus lietuvis Michael Budrick. Jis per eilę metų skaitė ir rėmė Liaudies Balsą ir kitą pažangią spaudą. Apie jo mirtį pranešė vėlionies liūdėsyje palikta dukterė Mrs. Jessie Kilburn.

Pastabos

Nors į Jungtinių Tautų susirinkimą atvyko daugelio vyriausybės vadovų, tačiau neatrodo, kad ką nors gero nutars.

Vakarų šalis tebevaro savo seno užsispyrimo — šaltojo karo — politiką. Jokiam klausime jos neparodė noro susitarti.

Jungtinės Valstijos, tiesiog nori pasislėpti už bėglių suruoštų išstojimų prieš socialistinių valstybių vadovus.

Washingtono propagandistai apie ką kitą mažai nori ir kalbėti.

Ypatingai negražu, kad Washingtonas taip spiriasi prieš liaudies Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas.

Juk liaudies Kinija ne šiaudelis, bet didelė ir galinga šalis. Be jos dalyvavimo juk negali teigiamai būti išpresti bile kokie svarbesnieji pasauliniai klausimai.

Tačiau amerikiečiai ją ignoruoja ir nori, kad ir kitos šalys taip darytų.

Grazias, dženteloniškas kalbas pasakė ir Eisenhoweris ir Macmillanas. Tačiau demagogiškas.

Pavyzdžiui, jie užgrybė nusiginklavimo idėją, bet nė žingsnio nepažengė pirmyn.

Rodos, siekiant taikos, reikėtų ir su liaudies Kinija skaitytis, ir galutinai atsakyti nuo kolonializmo.

Bet, kaip įvykiai Kongo rodo, nuo kolonializmo neatsisakoma, ir su Kinija nesiskaitoma, nors be jos dalyvavimo nusiginklavimo klausimas tiesiog negalimas išspręsti.

Vakarai visą kaltę nori primesti Rytams, būk jie nesukalbami. Nesukalbami todėl, jog jie neprima pilnumoje Vakarų siūlomos absurdyškos inspekcijos.

Tačiau tai tik pretekstas, priekabė, pasiteisinimas.

Vakarai nenori paties nusiginklavimo.

Neutraliosios šalys gal dar sulos žymesnį vaidmenį šiame Jungtinių Tautų susirinkime.

Daug kas deda į jas savo viltis.

Pravesdamos reikalavimą, kad Eisenhoweris susitiktų su Chruščiovu, jos parodė gerą iniciatyvą.

Jeigu jos, panašia rezolucija, pravesių savo tvirtą reikalavimą taikos ir nusiginklavimo, tai irgi padarytų gerą įtaką ir nemažą spaudimą.

Bet ar jos ryšis taip toli

Gwen Grant, dešinė, pasirašo sutartį su CBC. Ji užims James (kairėje) yra CBC vienuomeninė asistentė.

Ką Kiti Rašo

„Demokratai“!

Jungtinių Tautų asamblėjoje pasirodys daug „didelių demokratų“ ir „laisvojo pasaulio“ gynėjų. Diplomatai, kurie išdidžiai rėkia „už demokratiją“, dažnai pareina iš kraštų, kuriuose liaudis yra kryžiuojama. Kaip taisyklė, Lotynų Amerikos respublikų diplomatai labai mėgsta kaisyti „demokratinėmis“ plunksnomis, ir tai daro veidmainiaudami. Jie rėkia už tai, kad būtų „demokratija atsteigta“ socialistiniuose kraštuose, bet net nedrįsta pasakyti, kas darosi pas juos, namie.

Paimkime tokią mažą respubliką, kaip El Salvador. Gyventojų turi apie 2.500.000, o tik vienoje sostinėje (El Salvador mieste) bedarbių yra 20.000. Skurdas ten baisus tų, kurie dirba, dar baisesnis tų, kurie išmesti iš darbų.

El Salvadorą valdo saujelė bankininkų ir kavos plantatorių — dvarininkų. Pulkininkas Jose Maria Lemus yra šalies prezidentas, pastatytas išnaudotojų klasės ir jų reikalams tarnaujantis. Laisvė žmonėms susirinkti ir kalbėti yra griežtai užgnaužta.

Bado ir baisaus skurdo verčiami, šio mėnesio pradžioje, sostinės darbo žmonės ir studentai suruošė mitingą protestui pareikšti. Policija žpuolė mitingo dalyvius, vieną studentą užmušė, o 350 kitų asmenų sužeidė. Daug žmonių suareštavo; studentes mergaites, pajmamas į kalėjimus, policija išprievartavo.

Studentą laidojant, maršavo daugiau kaip 10.000 žmonių.

neueiti, dar pamatysime.
Z. Janauskas

Žmonės nerimo. Suroošė jie kitą demonstraciją, kurioje dalyvavo 7.000 asmenų. Policija buvo pasirengusi. Ji pradėjo ir vėl demonstrantus pulti, į juos šaudyti. 19-kos metų amžiaus universiteto studentas tapo užmuštas, taipgi krito užmušti ir du kiti demonstrantai.

Po tų skerdynių, naktį, gatvėje buvo rastas policininkas negyvas, o ant jo krūtinės užrašas: Atkeršijimas.

Šiuos faktus mes paėmėm iš savaitraščio „Time“.

Jie trumpai, bet aiškiausiai parodo, koks šiandien yra darbo žmonių gyvenimas daugelyje Lotynų Amerikos respublikų. El Salvador, atsiminkime, nėra išimtis.

Ir tokiai padėčiai ten esant, El Salvador delegacija Jungtinėse Tautose plepės apie demokratiją, apie laisvąjį pasaulį, ir jie niekins Tarybų Sąjungą, niekins dabar jau ir Kubą.

Bet tegu El Salvadoro diktatorius Lemus nepamiršta, kad tokios pačios sąlygos, kokios šiandien yra jo krašte, buvo kadaise ir Kuboje, kai ten viešpatavo budelis Batista. Lemus turi atsiminti, kad El Salvadoro žmonės anksčiau ar vėliau paseks kovingosios Kubos liaudies pavyzdžiu!

— Laisvė

Demokratinė Vietnamo Respublika

Šį mėnesį suėjo 15 metų nuo įsisteigimo nepriklausomos Vietnamo respublikos. Bet per tą laikotarpį vietnamiečiai tik šešis metus galėjo ramieji gyventi ir dirbti. Devynius metus jie priversti buvo vesti žūtbūtiną kovą prieš prancūziškus kolonizatorius ir uos rėmusią Ameriką ir Angliją. Ta inirtinga kova pasibaigė tik 1955 me-

tais Genevoj įvykusia sutartim.

Bet ši sutartis atnešė laisvę tik šiaurės Vietnamui, o Pietų Vietnamas pasiliko imperialistų kontrolėje, tik su tuo skirtumu, kad Prancūziją pakeitė Amerika. Ji ten diktatoriauja. Toks vadeiva, kaip Ngo Din Diem yra tik klusnus diktatorių įrankis.

Šiaurės Vietnamas, kuriam vadovauja Darbo žmonių partija ir kurio priešakyje stovi komunistas veteranas Ho Si Minh, iškilmingai minėjo savo nepriklausomybės sukaktį. Vietnamo liaudis teisėtai džiaugiasi savo laimėjimais.

Daugiau kaip 610 tūkstančių hektarų buvo išdalinta dešimčiai milijonų valstiečių. Didžiama valstiečių susispietė į galingus kooperatyvus. Ir štai pasėkos: 1939 metais šiaurės Vietnamas išaugino tik du milijonus tonų ryžių, o 1958 metais ryžių produkcija davė daugiau kaip 4 milijonus tonų.

Smarkiai išaugo pramonė. Vien tik 1959 metais buvo įsteigta 33 pramonės. Per keturius metus valstybės pramonės produkcija išaugo 16 kartų.

Amatininkai ir smulkieji pramonininkai susijungė į kooperatyvus.

Mokyklų skaičius padidėjo tris kartus. Medicinos įstaigų skaičius padidėjo keturis kartus.

Demokratinei Vietnamo respublikai labai daug padėjo Tarybų Sąjunga ir Kinija. Tai buvo tikra broliška pagalba.

Vietnamiečių darbo minios pilnai pasitiki savo vadovybe ir su didele viltim žiūri į savo ateitį. Jų vadas — Darbo žmonių partija stipriai laiko savo rankose valstybės vairą.

Šiaurės Vietnamas nekartą kėlė klausimą apie abiejų Vietnamo dalių apvienijimą. Bet Pietų Vietnamo valdovai apie susivienijimą nei kalbėti nenori, nors Genevos sutartis aiškiai numato nacionalę vienybę.

Žurnale „New Times“ (Nr. 30) randame dokumentuotų įrodymų apie terorą ir smurtą, kuris įsigalėjo Pietų Vietnamo. Nuo 1954 metų Pietų Vietnamo nužudyta, ar „dingo be žinios“ 15.000 demokratinių kovotojų. Į koncentracijos stovyklas ir kalėjimus sugrūsta 230.000 žmonių.

Pietų Vietnamą faktinai valdo Amerikos „Military Aid Group“. Jei 1955 metais okupantų štabą sudarė 200 asmenų, tai dabar štabe sukoncentruota daugiau negu 2.000 karininkų ir technikų. Vietnamo armiją (335.000 vyrų) Pentagonas reorganizavo taip, kad viskas pasiliktų jankių komandoje.

— Vūnis

ŠYPSENOŠ

Išryškino

Fotoreporteris vakare pradėjo ryškinti filmą.

„Kažkodėl aš jame nieko nematau“, tarė jis.

„Aš dienos metu apžiūrėjau ir tai nieko nemačiau“, atsakė sūnelis.

Ekonomiškas virėjas

„Kodėl jūs į sriubą neįdėjote lauro lapelių?“ užsipuo- lė ant virėjo valgyklos vedėjas.

„Jų niekas nevalgo, ponas vedėjas, vis išmeta iš sriubos“, pasiteisino jis.

Mažas nesusipratimas

Du plėšikai pasigriebė žmogų ant gatvės ir pradėjo tampti į užgatvį, bet šis labai priešinosi. Kada jie jį apgalėjo ir iškratė, o piniginių rado tik 30 centų, vienas užklausė:

„Pas tave tik 30 centų, o tu taip atkakliai priešinai- si?“

„Aš maniau, kad jūs norite tų penkių šimtų dolerių, kuriuos aš laikau paslėpęs čėveryke“, atsako užpultas.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

R. Barauskas, Rochester, N. Y., prisiuntė naują prenumeratą užrašytą M. Budrio į Lietuvą, keletą atnaujintų ir \$11.50 surinktų aukų. Šiame reikale gražią pradžią padarė ir puikiai patalkininkavo M. Vinckunas.

V. Ramanauskas, Toronto, reikšdamas viešą padėką jį ligoje atjautusiems, paaukojo LB paramai \$1.00.

Ida Šuplevičienė su būriu montrealiečių reikšdami viešą užuojautą savo draugei P. Kisielienei netekusiai brolio, gražiai parėmė Liaudies Balsą.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

Z. Janauskas, Toronto, vardu montrealietės Mrs. Lukshas, skelbusios padėką dalyvavusiems jos vyro Vlado laidotuvėse, pridavė \$2.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

M. Jurkšaitis, Winnipeg, Man., \$2.00;
G. Martin, Brookline, Mass., \$1.00;
J. F. Ditkus, Kenosha, Wis., \$1.00;
Paul Junas, Vancouver, B. C., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas, širdingai ačiū.
Administracija

Chruščiovas Apie JT Rolę ir Pertvarkymą

(Ištrauka iš jo kalbos Jungtinių Tautų susirinkime)

Pastaraisiais metais staugiuose tarptautinio gyvenimo posūkiuose taikingoms valstybėms ne kartą teko ginti teisybę, ir imtis veiksmingų priemonių, kad įvyktų taikiai vaga. Suvienytųjų Nacijų Organizacija padėjo atremti agresorius, kurie kėsinosi į Egipto laisvę bei teises, ji padėjo sudrausti interventus Libane ir Jordanijoje. Mes norėtume tikėti, kad SNO sėkmingai įvykdys atsakingus uždavinius, kuriuos diktuoja dabartinė vis dar nerimą kelianti padėtis pasaulyje.

Suvienytųjų Nacijų Organizacijos darbo patyrimas parodė, jog šis organas naudingas ir reikalingas, nes jame atstovaujamos visos valstybės, kurios derybomis ir svarstymais privalo išspręsti pribrendusius tarptautinių savitarpio santykių klausimus, kad jie nepasiektų tokios būklės, kai gali kilti konfliktai ir karai. Tai — teigiama SNO veiklos pusė. Ir tai iš esmės ir yra pagrindinis Suvienytųjų Nacijų Organizacijos įsteigimo tikslas. Tačiau per tą laiką, kai veikė Suvienytųjų Nacijų Organizacija, išryškėjo ir jos neigiamos pusės. Neigiamos pusės pasireiškė tuo, kad kai kurioms šalims kol kas pavyksta primesti savo valią, savo politiką sprendžiant Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje vienus ar kitus klausimus kitų valstybių nenaudai. Ir tai nepadedą siekti pagrindinio šios organizacijos tikslo, nepadedą tam, kad būtų priimami tokie nutarimai, kurie atspindėtų visų Suvienytosioms Nacijoms priklausančių šalių interesus.

Organizacijos vykdomasis aparatas sudarytas taip pat vienašališkai. Dažnai jis sprendžia klausimus, laikydamasis tam tikros šalių grupės pozicijų. Ypač tai liečia SNO Generalinio sekretoriaus veiklą. Vakarų šalys, įeinančios į karinius Vakarų valstybių blokus, dažniausiai šį postą naudoja savo interesams, iškeliamoms Suvienytųjų Nacijų Organizacijos Generaliniu sekretoriumi joms priimtina kandidatūra. Visa tai sukelia tokią padėtį, kad daugeliu atvejų praktinė, kasdieninė Suvienytųjų Nacijų Organizacijos, jos sekretoriato veikla būna, tiesą pasakius, vienašališka. Šios organizacijos aparatas sukomplektuotas taip pat vienašališkai.

Ypač ryškiai SNO sekretoriato vienašališkumas, vykdamas praktines priemones, pasireiškė Kongo įvykiuose. Generalinis sekretorius ponas Hamaršeldas, vykdydamas Saugumo Tarybos nutarimus, iš esmės, užėmė kolonizatorių ir kolonizatorius remiančių šalių pozicijas. Tai labai pavojingas reiškinys.

Mes tvirtai įsitikinome — atėjo laikas imtis priemonių, kad būtų sudarytos sąlygos tobulesniam tiek visos Suvienytųjų Nacijų Organizacijos, tiek ir šios organizacijos vykdomojo, darbo organo darbu. Kartojau, kad visų pirma kalbama apie Generalinį sekretorių ir jo aparatą. Tai, kad būtini tam tikri pakeitimai ir pagerinimai, reikia ypač turėti galvoje, atsižvelgiant į artimiausią ateitį.

Pavyzdžiui, dabar mes tariamės dėl nusiginklavimo. Kol kas Jungtinės Amerikos Valstijos ir jų sąjungininkai visai priešinosi visuotinam ir visiškam nusiginklavimui, suranda įvairių priekabių, pretekstų, kad galėtų arba sužlugdyti, arba bent atitolinti neribotam laikui nusiginklavimo klausimo sprendimą. Bet mes tikime, kad protas nugalės, ir anksčiau ar vėliau, visos valstybės paveiks tuos, kurie priešinosi protingam nusiginklavimo klausimo sprendimui. Todėl jau dabar reikia pritaikyti Suvienytųjų Nacijų aparatą prie sąlygų, kurios sudarys vykdamas nutarimą nusiginklavimo klausimu.

Mūsų pasiūlymuose ir kariniam NATO susivienijimui priklausančių šalių pasiūlymuose išaiškėjo vieningas nusiginklavimo, reikės sudaryti visų šalių ginkluotąsias pajėgas esant tarptautinei kontrolei, kad jos būtų naudojamos Saugumo Tarybos nutarimu.

Tarybų Sąjungos vyriausybė yra tos nuomonės, kad teisingai naudojamos šios tarptautinės ginkluotosios pajėgos tikrai gali būti naudingos. Bet Kongo patyrimas mus verčia veikti atsargiai. Šis patyrimas rodo, kad Suvienytųjų Nacijų pajėgos naudojamos kaip tik ta kryptimi, dėl kurios mes įspėjome ir prieš kurią ryžtingai stojame. Generalinis sekretorius ponas Hamaršeldas užėmė tiktai formalaus kolonizatorių smerkimo poziciją. Tuo tarpu faktiškai, prakti-

koje, jis vykdo kolonizatorių liniją, veikia prieš teisėtą Kongo vyriausybę ir Kongo liaudį, remia atskalūnus, kurie, tariamai kovodami už Kongo respublikos nepriklausomybę, faktiškai toliau vykdo kolonizatorių politiką ir, matyti, iš jų gauna tam tikrą užmokestį už savo išdavystę.

Ką daryti šiuo atveju? Jeigu taip bus praktiškai naudojamos tarptautinės ginkluotosios pajėgos išsivadavimo judėjimui malšinti, tai, žinoma, tokiais sąlygomis sunku bus susitarti sudaryti tarptautines ginkluotąsias pajėgas, nes nebus garantijos, kad jos nebus naudojamos reakciniais tikslais, kurie svetimi taikos interesams. Reikia numatyti, kad jokia valstybė neatsidurtų tokioje padėtyje, kokioje dabar atsidadė Kongo respublika. Mes esame įsitikinę, kad ir kitos valstybės supranta šį pavojų. Todėl reikia ieškoti tokių sprendimų, kurie pašalintų tokių reiškinų galimybę ateityje.

Tarybų Sąjungos vyriausybė šiuo klausimu padarė tam tikrą išvadą ir nori išdėstyti savo požiūrį SNO Generalinėje Asamblėjoje. Matyti, pribrendo sąlygos, kai reikia likviduoti postą Generalinio sekretoriaus, vienasmeniškai valdančio aparatą ir vienasmeniškai aiškinančio bei vykdančio Saugumo Tarybos ir SNO Generalinės Asamblėjos sesijos nutarimus. Tikslinga atsisiųktyti tokios tvarkos, kai tarp SNO Generalinės Asamblėjos sesijų ir Saugumo Tarybos posėdžių — visą praktinį darbą lemia vienasmeniškai SNO Generalinis sekretorius.

Reikia, kad SNO vykdomasis organas atspindėtų tikrąją padėtį, kuri susidarė pasaulyje šiuo metu. Suvienytųjų Nacijų Organizacijai priklauso valstybės — Vakarų valstybių karinių blokų dalyvės, — socialistinės valstybės ir neutralistinės šalys. Tai būtų visiškai teisinga, ir mes būtume labiau garantuoti nuo neigiamų reiškinų, kurie išryškėjo Suvienytųjų Nacijų Organizacijos darbe, ypač pastarųjų įvykių Kongo metu.

Mes laikome protingu ir teisingu daiktu, kad SNO vykdomąjį organą sudarytu ne vienas asmuo — generalinis sekretorius, o trys asmenys, kuriems parodytas garbingas Suvienytųjų Nacijų Organizacijos pasitikėjimas. — valstybių, priklausančių trimis pagrindinėms, aukščiau minėtoms grupėms, atstovai. Svarbu ne šio organo pavadinimas, o tai, kad šiame vykdomajame organe būtų atstovaujamos valstybės, priklausančios kariniams Vakarų valstybių blokams,

Apie Jungtines Tautas

1939 metų pabaigoje Vakarų valstybių politika palaidojo Tautų Lygą. Laike antrojo pasaulinio karo liaudis ir jos vadai jautė, kad karui pasibaigus bus reikalinga įsteigti tarptautinę organizaciją, kuri stovėtų taikos sargyboje, kad daugiau nepasikartotų baisūs karai.

Po eilės pasitarimų 1945 metais, San Francisco mieste įvyko tarptautinė konferencija ir tapo įsteigta Jungtinių Tautų Organizacija. Organizacijos įkūrimo dalyvavo 50 valstybių ir valstybių. Dabar jau yra 98, bet su pabaiga metų Sirija ir Egiptas turės tik vieną delegatą bendrai nuo Jungtinės Arabų Respublikos, tai viena sumažės. Vienok per tą laiką Afrikoje dar susiorganizuos kelios nepriklausomos valstybės.

Narystė

Jungtinių Tautų konstitucija sako, kad visos taikios valstybės gali prie šios organizacijos prigulėti. Kaip žinoma, prie jos priklauso socialistinės šalys, kurių priekšakyje stovi Tarybų Sąjunga, ir kapitalistinės šalys su Jungtinėmis Valstijomis priekšakyje. Prie Jungtinių Tautų priklauso ir tos šalys, kurios laikosi neutrališkos pozicijos tarp Rytų ir Vakarų, tai Indija, Indonezija ir dar eilė kitų šalių.

Per ilgą laiką kapitalistinės šalys neįsileido į Jungtines Tautas socialistinių šalių. Albanijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Vengrijos. Jos

socialistinės valstybės ir neutralistinės valstybės. Tokia SNO vykdomojo organo sudėtis sudarys sąlygas, kad būtų teisingiau vykdomi priimtini nutarimai.

Trumpiau tariant, mes laikome tikslingu vietoj Generalinio sekretoriaus, kuris dabar yra Asamblėjos ir Saugumo Tarybos nutarimų aiškintojas ir vykdytojas, įsteigti kolektyvinį SNO vykdomąjį organą iš trijų asmenų, kurių kiekvienas atstovautų tam tikrai valstybių grupei. Tuo pačiu bus sudaryta aiški garantija, kad SNO vykdomojo organo veikla nebus žalinga nė vietai iš šių valstybių grupių. Tuomet SNO vykdomasis organas bus tikrai demokratinis organas, jis tikrai budės visų valstybių — Suvienytųjų Nacijų Organizacijos narių — interesų sargyboje, nepriklausomai nuo vieno arba kitų Suvienytoms Nacijoms priklausančių valstybių socialinės ir politinės santvarkos. Tai ypač reikalinga šiuo metu, o ateitį tuo labiau.

ir dabar dar neįsileidžia Kinijos, Šiaurinės Korėjos, Šiaurinio Vietnamo, Mongolijos Liaudies Respublikos, o socialistinės šalys neįsileidžia Pietinės Korėjos ir Pietinio Vietnamo. Atrodo, kad tokia politika ne visai atitinka tokiai organizacijai. Jeigu Jungtinėse Tautose randa vietą didžiosios kapitalistinės ir socialistinės valstybės, tai neturėtų būti duryš uždaromos ir mažesnės šalims.

Didžiausia nelaimė Jungtinių Tautų tai, kad Vakarai, vadovaujami Jungtinių Valstijų, neįsileidžia Kinijos, skaitlingiausios pasaulyje valstybės, o jos "atstovais" laiko Čiang Kai-šeko grupę, kurią Kinijos liaudis jau prieš dešimtį metų ištrenkė.

Balsavimai

Jungtinių Tautų Asamblėjoje ir komisijose nutarimui reikalinga du trečdaliai balsų. Atrodo, kad tai demokratiška, bet tas "demokratiškumas" yra tik paviršutinis.

Į parlamentus atstovus renka nuo gyventojų skaičiaus, o ne nuo teritorinio vardo. Kapitalistai korporacijose reikalus tvarko balsuodami šėrais, o ne rankų pakėlimu.

Bet Jungtinių Tautų Asamblėjoje lygū balsą turi didelės ir mažos valstybės. Kokia gali būti "lygybė", koks "demokratiškumas", kuomet Luksemburgas, kuris turi tik 300.000 gyventojų, o turi lygū balsą su Tarybų Sąjunga, turinčia 212.000.000 gyventojų? Arba, kokia "lygybė", kada Islandija, kuri turi tik 180.000 gyventojų, turi tokį pat balsą kaip Indija su virš 400.000.000 žmonių?

Tokia "lygybė" tikrumoje yra nelygybė ir žmonių valios paneigimas. Kaip žinoma, už Kinijos priėmimą stoją Tarybų Sąjunga, Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Lenkija, Vengrija, Rumunija, Indonezija ir Indija. Gi jeigu dar prie šių šalių pridėti Kinijos 700.000.000 gyventojų, kurie nori įstoti, tai šios šalys turės 1.500.000.000 žmonių iš pasaulio 2.900.000.000 gyventojų. Ir jeigu atsiminti dar tai, kad 1959 metais už Kinijos priėmimą balsavo 29 valstybės, jų tarpe Afganistanas, Burma, Ceilonas, Marokas, Irakas, Švedija, Norvegija, Jugoslavija, Jungtinė Arabų Respublika, Sudanas ir dar 10 kitų valstybių, tai už Kinijos priėmimą stoja tos valstybės, kurios turi du trečdalius pasaulio gyventojų.

Vakarai surinko 44 balsus prieš Kinijos priėmimą, jų

Nepagrįstas Džiaugsmas

S. KARPE

Didlapiai pastaruoju laiku dažnai pranešinėjo apie "laimėjimus", kuriuos apturėjo "laisvasis pasaulis", apie komunizmo "pralaimėjimus". Jie džiaugėsi katutes plojo, kai Konge pulkininkas pašalino premjerą Lumumbą; jie džiaugėsi, kad Jungtinės Tautos daugiau plojo Eisenhowerui, negu Chruščiovui; jie džiaugėsi, kad Jungtinės Tautos plojo sekretoriui Hammarskjöldui; jie džiaugėsi, kad pasiūlymas priimti Jungtines Tautas Kinija buvo atmetas. Džiaugėsi kiekvieną kartą, kada tik "laisvasis" pasaulis "atremė" komunizmą.

Bet ar gi yra iš ko džiaugtis? Tais visais atsitikimais nebuvo išspręsti klausimai, kurie kelia visų rūpestį. Nebuvo tuomi palengvinta tarptautinė padėtis. Gavimas daugiau balsų Jungtinėse Tautose nesildys ilgai, nes tos problemos anksčiau ar vėliau ir vėl iškilis.

Anksčiau buvo labai džiaugiamasi Pietų Korėja ir Turkija. Ir kas gi vėliau pasirodė? Žmonėms reikėjo galvas guldyti ir savo kraują pralieti, kad išsivadavus iš smurtininkų ir grobikų jungo. Pona! gali tikrai pasidžiaugti, kad perversmai nesiekė daugiau.

taip didelė dauguma buvo mažų valstybių. Paskui šaukė, kad būk tokia yra "pasaulio žmonių opinija". Vakarai, besigirdami "lygybės", "demokratija" ir "žmonių opinija", tik žemina demokratinius principus. Reikia tikėtis, kad jeigu Jungtinės Tautos sieks tikrai patapti pasaulio žmonių parlamentu, tai anksčiau ar vėliau turės atsisakyti tokių balsavimų.

Veto Teisė

Galima suprasti, kad jeigu Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje penkios valstybės — Anglija, Francūzija, Kinija, Jungtinės Valstijos ir Tarybų Sąjunga — neturėtų veto teisę, tai vargiai ši organizacija galėtų gyvuoti.

Tai nėra slaptė, kad kapitalistinės valstybės, turėdamos daugybę mažų valstybių, kurias kiti vadina "vestės kišenės valstybėmis", nutartų imtis veiksmų likvidavimui eilės socialistinių ir liaudies demokratinių valstybių, jeigu Tarybų Sąjunga neturėtų veto teisės. Atminkime, kad TSRS jau apie šimtą kartų vetavo Saugumo Tarybos nutarimus. Tie nutarimai buvo prieš Kiniją, Egiptą, Albaniją, Vengriją ir kitas valstybes.

Laosoj verda nauji neramumai. Verkšlenama, kad neutralistai ima viršų.

Galima vienu žodžiu pasakyti, kad visi laimėjimai iki šiol nieko nestabilizavo, niekur padėties nepagerino, išskyrus uždelsimą, problemų sprendimo atidėjimą.

Pasaulis šiandien pasidalinęs į dvi dalis, dvi sroves. Jei neskaityti viduriniųjų, taip vadinamų neutraliųjų, abi pusės lygios. Tad bandymas diktuoti, balsų dauguma spręsti svarbius tarptautinius klausimus yra beprasmiška. Diktavimo laikai praėjo.

Tarptautinės problemos išspręstos ir taika užtikrinta ne katutėmis Jungtinėse Tautose, ne balsų dauguma, o susitarimu, suradus

vidurkį, kuris gali patenkinti abi puses ir pašalinti normalias situacijas.

Imkime Berlyno klausimą. Tas klausimas stovės tol, kol nebus normalizuota padėtis tenai. Tarybų Sąjungos pasiūlymas padaryti vakarinę dalį laisvu miestu gali būti atmetas šimtą kartų, bet ar toks žygis gali nors dalinai normalizuoti situaciją? Pilnai jis normalizuosis tik tada, kada visas miestas susivienys ir taps Rytinės Vokietijos sostamiesčiu.

Jeigu jis nebūtų Rytinės Vokietijos viduje, šios problemos nebūtų. Bet jis randasi už 100 mylių nuo rubėžiaus.

Taip kiekviena vieta pasaulyje galės būti sutvarkyta tikta reališka normalizuojant situaciją.

Kol vakariečiai Jungtinėse Tautose spręš visus tarptautines problemas balsavimu ir katutėmis, tol nieko neišspręš.

Apie Divorsus

N. Aukštuolis

Sale daugelio visokių problemų, Kanados tvarkdariusi namažą problemą sudaro perskyros, divorsai. Paskutiniu laiku ši problema labai plačiai buvo nagrinėjama parlamente, spaudoje ir ant radio ir televizijos.

Nekurios provincijos ne-

Veto teisė pasiūlė ne kas kitas, bet buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas Rooseveltas. Jis žinojo, kad, jeigu veto teisės nebus, tai JAV Senatas nesutiks įstoti Jungtines Tautas, kaip jis nesutiko įstoti Tautų Lygą.

Dabartiniu laiku veto teisė dažniausiai vartoja Tarybų Sąjunga, bet gali dalykai pasikeisti. Kai kurie Vakarų diplomatai jau bijosi Afrikos naujų valstybių.

Taikos reikalai vėl atsidūrė pavojuje. Todėl socialistinių ir neutralios politikos šalių vadai atvyko į Asambliją, kad suradus galimybę tam payojui pastoti kelią. Galimas dalykas, kad bus reikalas daryti kai kurių pakeitimų ir pačioje organizacijoje.

Juk tai nėra normali padėtis, kada New Yorke organizuoja pikietavimus, demonstracijas, visokius išstojimus prieš kitų valstybių atvykusius veikėjus.

Tie, kurie sako, kad jie pasitiki Jungtinių Tautų organizacija, turėtų sudaryti sąlygas, kad ta organizacija galėtų ramiai, netrukdomai ir laisvai susirinkti ir veikti taikos gerovei.

D. M. Š.

ras. Tai juokingas pasiūlymas. Ir jis, be abejonės, neras pritarimo.

Pagrindinė bėdos šaknis glūdi tame, kad Kanados įstatymai reikalauja dėl perskyrų svetimoterystės nuodėmės. Jei pora jokių būdu negali sugyventi, bet nei viena pusė nesvetimoteriauja, tai perskyrų negali gauti. Žmonės būtinai turi papildyti tą nuodėmę, jei nori persiskirti. Iš čia ir išplaukia visoki skymai.

Vienas labai rimtai nurodė, kad gali atsitikti momentų, kada viena ar kita pusė gali nusidėti, bet dėl to dar nesiskirti, susitaikyti ir toliau gražiai gyventi. Gi daugumoje atsitikimų viena ir kita pusė neina prie to, bet negali sugyventi. Daugelis porų nesugyveno ir nesugyvena dėl vienos ar kitos pusės girtuokliavimo. Dauge lyje porų nesutikimai būna tokie, kad einama prie muštynių. Aišku ir tvarkdariusiems, kad tos poros negali sugyventi. Bet joms perskyrų neduodama.

Labai daug reikšmės skiriama vaikams. Girdi, kas atsitiks su vaikais, jei tėvai išsiskirs. Bet kas iš vakų gali būti, jeigu tėvai, mušasi, keikiasi, vienas kitą niekina?

Daug yra atsitikimų, kad vaikai paseka tėvus.

Daug porų išsiskiria ir susiranda draugus ir drauges. Ir kaip atrodo, tai vaikai tokiuose atsitikimuose užauga daug geriau. Žinoma, jeigu tėvai nesipeša dėl jų.

Perskyrų klausimas Kanadoje bus problema tol, kol tvarkdariai ir įstatymų leidėjai nepažiūrės į reikalą praktiškai. Perskyros turi būti suteikiamos ne vien dėl svetimoterystės, bet ir dėl kitų priežasčių, jeigu visi faktai aiškiai rodo, kad sugyvenimas nebeįmanomas.

Velnų Skaičius

Viduramžiais daugelis tikėjo ne tik į dievą, bet ir į velnius. Tikėjimą velniais rėmė net viduramžių mokslininkai. Jų tarpe būta specialistų — "demonologų", t. y. velnių darbų tyrinėtojų bei žinovų. Žinomas demonologas Žanas Vejeris "apskaičiavo", kad velnių legijonuose yra 65 hercogai, markizai bei grafai ir 7.405.928 eiliniai velniai.

Demonologų knygos buvo pateikiamos ne tik velnių vardai, atvaizdai, bet taip pat jų sutartys, sudarytos su mokslininkais ir burtininkais. Kartais ant tokių sutarčių demonologai matydavę pėdsakus, kuriuos palikdavę velnių nagai bei kanošos. Paryžiaus nacionalinėje bibliotekoje ir dabar eksponuojamas "velnio laiškas", adresuotas vienai jo privile-

Saugokit Sveikatą

Dr. J. Kaskaitis

Atostogų metu

Vasara — atostogų laikas. Beveik kiekvienas nori kur išvykti atostogų: gal į pajūrį, prie ežero, upės, prie miškų.

Čia apsidairyk, nepadaryk klaidų. Jei nusisprendei maudytis, saulėj kaitintis, tai neperdėk. Vandeny ilgai nesiterliok ir nedrybsok, kaip strėmpas saulėj. Vieton pliuso gausi ilgą minusą. Perdaug saulės nesveika. Iš tikro, iš pradžių tik kelių minučių pakanka saulėj. Ir gana tai dienai. Kitą dieną kiek ilgiau, ir taip palaipsniui, kad neapsidegintum saule. Saule apsideginimas gali būti net ir labai pavojingas.

Saulė yra vaistas, tai, kaip ir bet koks vaistas, reikalingas vartot nedidelėmis dozėmis. Daugelis turi fantaziją, kad gerai nudęgtų, nurudėtų saulėj. Jaunam žmogui, o dar juodbruvam, tai gal ir ne pro šalį, bet pagyvenusiam ilgai saulėj keptintis nesveika. Nebūtinai, kad nuo to tau odos vėžys išsivystytų (o juk būna ir taip!), bet nuo ilgo riogsojimo saulėj pasidaro visai nervų sistemai smūgis. Apsilpsta visas organizmas, sutrinka liaukų veikimas. Vieton gauti daugiau energijos, pasijunti visas suglebes, išsekęs, netikęs. Su saule neperdėk.

Miškuose, pievose, pagiriais irgi pasisaugok nuodingųjų piktžolių ir kokių vabzdžių, uodų, erkių, širšių, skruzdėlių. Vijoklių yra nuodingų. Jei teks apsideginti, tuoj suieškok gysločių pailgųjų. Paprasti plačialapiai gysločiai (plantag ovalgaris) neveiklūs, bet pailgalapiai gysločiai, kai kur vadinami trūkžolėmis, yra naudingi. Sutrink tokių gysločių lapus ant apdegintos odos, ištepk žalia sunka — ir tai sumažins niežėjimą ir peršėjimą. Pakartok tokį gysločių trynimą ir vilgymą dažnai, tai greičiau tau pereis odos uždegimas.

Neik vandenin tuoj pavalgęs, nes gali gauti mėšlungį, kur toliau plaukdamas. Mažiausiai tris valandas palūkėk, paivaikštinėk, pasėdėk — ir tik tada eik maudynėn, bet ir tada būk nuosaikus. JUOKAI

tajai vienuolei. Šiame laiške, parašytame prancūzų kalba, yra velnio Asmodiejaus parašas ir... daug rašybos klaidų.

LEOPOLDVILLE. — Nevaramumai ir politinė kova Kongo respublikoje grasina maisto ir kitų gyvenimo reikmenų stoka. Žmonių nepasitenkinimas auga.

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Rugsėjo 23 dieną E. Cičinskui suruošė priešvedybinių partiją, kuri buvo ir staigmena.

Edis, nieko nežinodamas, išėjo į darbą, naktinę pamainą. Ruošėjai susirado jį Molsono alaus dirbykloj, surišo rankas ir parsivežė svetainėn, kur laukė gana gražus būrelis jo draugų ir senesnio amžiaus lietuvių, su kuriais Edis praleido vakarą gana linksmai.

Atminčiai buvo įteiktos dovanos. Taipgi visi dalyviai palinkėjo linksmų vestuvių ir laimingo šeimyninio gyvenimo.

Jo vestuvės su Aldona Petrauskaite įvyks spalio 8 dieną.

Pobūvio suruošimui vadovavo J. Vekteris, E. Joneliūnas ir P. Jurgutis.

Jono ir Anelės Braknių sūnui Vikiui draugai suruošė staigmeną ryšium su 21 metų sukaktuvėmis. Vaisės atsibuvo Brown svetainėje.

K. A. Mikėnam giminės ir draugai suruošė staigmeną ryšium su 20 metų vedybinėmis sukaktuvėmis. Vaisės atsibuvo Šv. Kazimiero svetainėj. Jubiliejantai apdovanojami vertingomis dovanomis.

Lankėsi Montreale torontietė M. Garnelytė. Turėjo progą dalyvauti Vikio Braknio gimtadienio paminėjime.

Ištiko skaudi nelaimė draugę Idą Šuplevičienę. Džiaunant drabužius paslydo ir nupuolė nuo kėdės ir sulaužė dešinę ranką.

Linkiu draugei greitai pasveikti.

Rugsėjo 24 dieną buvau pamatyti kiniečių Pekingo operos St. Denis teatre. Žmonės nesutilpo, daugelis turėjo eiti namo.

Apie patį vaidinimą galiu pasakyti, kad jis buvo labai puikus, publikai labai patiko, ką galima buvo matyti iš gausių aplovdimentų. Išeinant teko girdėti žmones prielankiai atsiliepiant.

Reakciniai kiniečiai ir dipukai bاندė pikietuoti, bet policija nuvarė juos su jų plakatais.

Rugsėjo 23 dieną, 3.000 Montrealo priplaukos darbininkų apleido darbą protestuodami prieš Brown and Lion kompanijos atsisakymą pašalinti bosą Lelieve, kuris peržiauriai elgėsi su darbininkais.

Kompanija paskelbė streiką nelegaliu, o unija sako, kad čia ne streikas, o darbi-

ninkų pasitarimas. Pikietas buvęs pastatytas tam, kad skebais neužimtų darbininkų vietų.

Kompanijai talkon atėjo miesto ir priplaukos policija, su kuria darbininkams teko susikirsti.

Po penkių dienų tokio streiko kompanija pašalino iš bosą pareigų Lelievę ir darbininkai grįžo į darbą. Streikas buvo sulaukęs iškrovimą 70 laivų, o priplaukai davė \$100,000 nuostolių.

Tokio solidaraus darbininkų išstojimo Montreale nebuvo per 34 metus.

Silpnapročių vaikų globos draugijos konferencija, kurioje dalyvavo 500 delegatų, nutarė kreiptis į valdžią, kad ji paimtų savo globon visus silpno proto vaikus ir suaugusius, kurių Kanadoje yra 500,000.

Buvo gydytojų, kurie sakė, kad daugelį silpno proto vaikų būtų galima padaryti naudingais piliečiais, jeigu būtų daugiau pinigų skiriama iš valdžios išdo.

Dr. Housher, nervų žinovas, staigiai supykstantiems pataria staigiai supyktus gerti šaltą vandenį, išlėto, mažais gurkšniukais.

Jeį ir to dar neužtektų, tai bent šimtą kartų giliai atsilkvėpti.

Jis sako, kad vienas staugus supykimas padaro daugiau žalos, negu maža piliulė nuodu.

Dr. W. C. perspėja riebiuosius, kad nevertotų jokių vaistų, kuriuos garsina kompanijos, o kartais net daktaras pataria imti dėl suliesėjimo.

Vartojant tokius vaistus esą galima pažeisti sveikatą visam gyvenimui.

Suliesėti esą galima mažiau valgant, tik reikia tvirtai nusistatymo.

Dr. H. G. Roberts sako, kad nesveika kojoms, sėdint turėti uždėjus koją ant kojos. Iš to gali atsirasti daug bloginių kojomis.

Kanados ir JAV cigarečių darbininkų unijos konferencijoj Montreale, kurioj dalyvavo 170 delegatų, atstovaujančių 37,000 darbininkų, buvo raportuota, kad industrija taip mechanizuojama, kad per porą metų pusė darbininkų bus atleista į bedarbių eiles.

Konferencija nutarė reikalauti įvesti 35 valandų darbo savaitę.

Provincialė policija įspėjo jūdžių savininkus, kad jie bus baudžiami, jei bus sussekta, kad įleidžia jaunesnius kaip 16 metų amžiaus.

Toks įstatymas buvo priimtas 1927 metais, kada

Lietuvoj Mirus

Antanui Matulaičiui

Reiškiame nuoširdžią užuojautą liudėsyje paliktai velionies sesutei Petrei Kisielienei ir jos vyrui Liudui, taipgi ir kitiems velionies liudintiems.

J. Stravinskas
J. Sartanavičius
F. Spaičys
P. Petrušis
P. M. Šuplevičiai
M. M. Gudai
P. Trečiokienė
A. K. Liokaičiai
J. E. Urbanavičiai
J. A. Lesevičiai
E. Macevičienė
M. Tamašauskienė
F. A. Šuplevičiai

Montreal, Que.

Senosios Elados Keliais

JUSTAS PALECKIS

(Tąsa)

Graikijoje yra gyvos draugystės su tarybinėmis tautomis tradicijos. Mums dažnai priminė apie žymų Rusijos vaidmenį graikų kovoje dėl išvadavimo iš turkų jungo. Vienas komersantas, kurio visa šeima mus sutiko kaip mieliausius svečius, ne tik reikė džiaugsmą dėl prekybos išsivystymo tarp Graikijos ir Tarybų Sąjungos. Jis prašė nuoširdžiai pasveikinti Tarybų Sąjungos liaudį ir su didžiausia pagarba kalbėjo apie tarybinių žmonių didvyriškumą kovoje prieš fašizmą, apie nuostabius tarybinės liaudies laimėjimus visose srityse, kurie jam kelia džiaugsmą. Iš daugelio žmonių mes girdėjome padėkos pareiškimus tarybinei liaudžiai už jos nepaprastus nuopelnus triuškinant fašizmą, taigi, ir už kovas dėl Graikijos išvadavimo, graikų tautos išgelbėjimo iš pavergimo ir pražūties.

Daugelis žmonių, sužinoję, kad esame iš Tarybų Sąjungos, stengėsi prisiminti jų išmokus rusiškus žodžius ir įvairiais būdais reikė savo simpatiją mūsų šaliai. Vienas jaunas laikraščių parduotuvės Atėnuose pasveikino mus rusiškai, išdėstydamas neturtingą, bet reikšmingą

Laurier Palace teatre sudegė 78 vaikai.

Kvebeko žuvininkai iki birželio mėnesio sugavo 18,277,300 svarų žuvies, 2,000,000 svarų mažiau, negu praėjusiais metais iki to laiko.

B. K.

žodžių atsargą: "Sputnik", "zdrastvujte", "chorošo", "Lenin", "mir", "družba". Kitas, viešbučio tarnautojas, pasigyrė, kad jis vakarais mokosi rusų kalbos ir pasakė išmokus frazes.

Didelį draugystės stiprinimo darbą atlieka Graikijos — Tarybų Sąjungos draugija, kurios pirmininkas šiuo metu yra p. Spiliopulos. Per priėmimą, surengtą tos draugijos, susitikime su advokatais, žurnalistais, mokslo žmonėmis, komersantais, rašytojais, kurių tarpe buvo žinomas poetas Janis Ricos. Nors tai įvairių pažiūrų žmonės, bet visus juos jungia siekimas gerų santykių tarp abiejų šalių taikos stiprinimo labui ir teisingas supratimas Tarybų Sąjungos reikšmės, kaip galingo taikos stiprinimo faktoriaus.

Malonu buvo Pirėjuje susitikti su čionykščio Graikijos — Tarybų Sąjungos draugijos skyriaus vadovais. Šio skyriaus priešakyje buvęs meras p. Supunakis. Tai nuoširdus graikų patriotas ir mūsų abiejų šalių draugystės entuziastas.

Atsiveikiname, linkime draugams graikams viso labo ir kviečiame aplankyti Tarybų Sąjungą.

— Eucharisto! Eucharisto! (Ačiū! Ačiū!) — kartoją p. Supunakis, kurs kalba tikrai graikiškai.

— Zito į irini ke filia me-taksi ton laon! — atsakau kartodamas išmokus graikišką frazę, reiškiančią: Tegyvuoja taika ir draugystė tarp tautų!

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRASTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždaugalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausių STOFAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Tur būt, kiekvienas atkreipė dėmesį į tai, kad daugelis graikų pavardžių turi panašumo į lietuviškas. Štai jų vienas sąrašas — Varnalis, Janulis, Milonas, Kondilakis, Germónas, Budimas, Kurnakis, Kastanakis, Matesis ir daugybė kitų. Nesimu leisti į lingvistinius ekskursus, bet atrodo, kad, išskyrus galūnių panašumus, vargiai ar galima būtų surasti didesni graikų ir lietuvių kalbos panašumą, nebent žodžius, kurie tapo tarptautiniais.

O tokių žodžių graikų kalba yra davusi daug. Štai visi mokslai, kuriuos gvildeno Aristotelis (384-322 metais iki mūsų eros) — logika, etika, politika, psichologija, matematika, geografija, botanika, zoologija ir tokie mokslai, kaip astronomija, filosofija, filologija, biologija bei kt. — ligi šiol tebevadinami graikiškais vardais. Žodis „atomas“ taip pat graikų kilmės. Iš graikų kalbos kilę daug literatūrinių terminų: poezija, poema, epos, lyrika, drama, tragedija, komedija. O jei dar pridėsime tokius žinomus terminus, kaip demokratija, aristokratija, plutokratija ir daugybę panašių, matome, kad visi žinome daug graikiškų žodžių.

Tačiau tai senovės graikų kalbos žodžiai. Dabartinė graikų kalba, kuri susidarė Bizantijos laikais, žymiai skiriasi nuo senosios. Į naująją graikų kalbą įėjo daug slavų, lotynų ir turkiškų žodžių.

Graikų kalba labai ryški, skambi, aiški. Daugelis Tarybų Sąjungos pasiuntinys darbuotoju, taip pat ir pasiuntinys M. G. Sergejevas, išmoko graikų kalbą. Ir mes, nors trumpai nebuvę, jau vartojome načius paprasčiausius žodžius: „kalimerasas“ — laba diena jums, „kali snera sas“ — labas vakaras jums, „jasas“ — į jūsų sveikatą, „kala“ — gerai. Gražiai skamba frazė, kuria kiekvienas stengiasi išmokyti naują kalbą pažindamas: „sas agapo“ — aš jus myliu.

Pažymėtinas toks savotiškumas — jei graikas sako „ne“, tai reiškia „taip“. Tai bene vienintelė kalba, kurioje garšais „ne“ reiškiamas teiginys. Neiginys „ne“ graikiškai skamba „ochi“.

Atskridę į Graikiją vėly vakarą, mes išskrendame anksti rytą. Lėktuvui pakilus, matome apačioj milžinišką namų mišką — tai Atėnai ir Pirėjus, susilieję į vieną didelį miestą. Ieškome žvilgsniais Akropolio ir antrojo kalno Likabetos, kurie kasdien buvo prieš mūsų akis, o dabar su jais atsiveikiname. Kylame vis aukščiau, apačioj vingiuoti Graikijos krantai su giliomis įlankomis ir pusiasaliais at-

rodo lyg milžiniškas žemėlapis. Praeina valanda, kita, jau pasiliko šiaurės Graikija, skrendame viršum Jugoslavijos. Atsiminimui apie šią kelionę ilgai išliks atmintyje ir, tur būt, niekada neužmiršiu dar vienos graikiškos frazės:

— Zito o iroikos laos tis Elados! (Tegyvuoja didvyriškoji graikų tauta!).

IVAIRENYBES

(Atkelta nuo 2 pusl.)

tojamų priemonių ir vaistazolių turi mokslinį pagrindą.

Dramblio Kaulas Ant Medžių

Vienoje iš Pietų Amerikos valstybių — Ekvadore — gana paplitusi viena palmių rūšis (Phitelephas macrocarpa). Palmė kaip palmė, žydi ištisus metus, ištisus metus brandina vaisius. Jauni vaisiai valgomi. Jie yra skanūs.

Neperseniausiai vietiniai gyventojai pastebėjo, kad pernokusiu riešutų branduoliai, pašalinus kevalą, yra balti kaip dramblio kaulas ir kad jie ne tik niekuo nes-

skiria savo išvaizda nuo dramblio kaulo, bet dar žymiai už jį stipresni ir patvaresni. Nors šie riešutai ir nedideli, bet dėl nepaprastų jų savybių, paklausa šiam augaliniam dramblio kaului augo labai greitai. Ištiesi būriai žmonių pasipylė į tropines Ekvadoro pelkes, miškus. Jie skynė nuo palmių pernokusius vaisius, graibė iš pelkių jau anksčiau nukritusius, išimdami iš jų rudus sunkius riešutus. Po ištisų mėnesių klaidžiojimo pelkėse, nepaisydami didžiausio vargo, jie pagaliau ant savo pečių pristatydavo į supirkimo punktus sunkius, lyg cemento maišus, pilnus tagua, — taip vadinami šie riešutai.

Iš šių riešutų buvo pradėti gaminti papuošalai, šachmatų figūros, miniatiūrinės vazos, sagos ir įvairiausi kiti gaminiai, priklausomai nuo to, koks pasitaiko riešutas, kurių didžiausi siekia iki 5 cm skersmens.

Dirbiniai iš tagua niekuomet nekeičia spalvos, nereaguoja nei į drėgmę, nei į karštį, sagos nebijo elektrinių skalbimo mašinų, jų nesutraško net viską triuški-

nandios lyginimo mašinos.

Augalinis dramblio kaulas užėmė žymią vietą Ekvadoro užsienio prekyboje. Kasmet eksportuojama po 15-20 mln. kg tagua riešutų. Įdomu pažymėti, kad karo metu svarbiausias šių Ekvadoro riešutų pirkėjas buvo amerikiečių armija.

Atradę Judėjos Karalių Tvirtovę

JERUZALIMAS. — Izraelio archeologai tvirtina, kad

jiems pavyko užėiti ant Judėjos karalių tvirtovės (citadelės) trys mylios nuo Jeruzalimo miesto. Ši tvirtovė esanti kokių 3,000 metų senumo.

Dabar prasidės atkasinėjimas. Vieta buvus atrasta pernai, bet vis buvę abejojama, kad tikrai karalių dvaras. Atpažinimas buvęs patvirtintas rastų puodų ir kitų radinių pagalba.

Archeologai mano, kad bus galima atrasti daug svarbių dalykų, bylojančių apie Judėjos karalių gyvenimą.

Siuntiniai! iš Hamiltono

LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

**HAMILTON OVERSEAS
PARCEL SERVICE**

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI. 5-1724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, siuvamų mašinų ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.
išskiriant pirmadienius.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 85 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadeniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.
Telefonas: LE. 4-7551

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užėikit į mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio čiepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminiams ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario

Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos, išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

H. KORSAKIENE

Laikinoji Sostinė

Romanas

(Tasa)

Mergina permeta įvertinančiu žvilgsniu nematytą poną — jo rimta ir elegantiška išvaizda kelia pasitikėjimą.

— Apie ką turiu pranešti ponui generolui?

Trumpą valandėlę Tadas svyruoja: štai nuo šios akimirkos priklauso visa jo ateitis — teiksias generolas jį priimti ar ne... Širdis apmiršta, gnaiboma šaltų dvejonių pirštų... Tačiau Tadas greit susivaldo, ir jo veidas nušviečia žavus šypsny:

— Gražuole mano... bižau netikėtumu nustebinai jo malonybę. — Jis nerūpestingai paieško kišenėj vizitinės kortelės. — Ne! Geriau malonėkite pranešti tiesiog žodžiu: — Druseika. Su karščiausiais linkėjimais iš jo malonybės generolo jaunų dienų bičiulio.

Mergina valandėlę dėsia ir abejodama žiūri į atsilankėlį. O jis primerktu žvilgsniu glamonėja ją:

— Druseika. Taip, gražuole mano, tas vardas jums negirdėtas, tikiu. Ir aš, tur būt, nematytas? Suprantama, tik savaitė, kaip esu atvykęs iš Heidelbergo...

— Malonėkite, ponas, luktėti laukiamajame. — ryžtasj kambarinė.

Tadui šito tereikia. Tarsi pastūmėtas, jis įsmunka vidun, gal būt, net per skubiai. Palieka prieškambaryje skrybėlę, meta greitą žvilgsnį į savo atvaizdą dideliam veidrodyje ir, timplėtelėjęs virš kelių aštriai išlygintus kelnų kantus, atsėda laukiamajame, ant fotelio po išskėtusia savo lapus-veduoklės palme. Jauna kambarinė be garso dingsta už durų.

Pradžia, rodos, nebloga: generolas namie, ir štai jis. Tadas Druseika, jau jo malonybės laukiamajame!

Slenka ilgos laukimo minutės. Tadas ruzginasi fotelyje, tampo kaklaraištį. "Laisvumo, daugiau laisvumo, — įtikinėja jis save. — nepasirodyk pabūgusių provincialu! Ir svarbiausia — orumas. Respektas ir nužeminta pagarba generolui..."

Ne, generolas, matyt, visai neskuba į pasimatymą su savo seno bičiulio sūnumi. Štai Tadas laukia jau penkiolika minučių, jau dvidešimt...

Jis dairesi ištaingame laukiamajame, apstatytame sunkiais odiniais baldais. Meta įkainojantį žvilgsnį į brangų kilimą, patiestą ant šviesaus parketo. Pažiūri į

paveikslą paausintuose rėmuose: ružavys saulėtekis virš ežero... Žmuidzinavičius.

Pagalau koridoriuje susilepsi žingsniai, ir į kambarį įeina senyvas žmogus su atsegtu generolišku mundiriūm, įsispyręs į šlepetes. Jis, matyt, gerai numigo popiečio, nes vienas jo skruostas nugulėtas, o retų plaukų kuokštelis styro į viršų. Generolas nedidelio ūgio, gerokai pakumpęs, bet jo veidas iš miego sveikai įraudęs. Barzdžiukė žila, ir trumpai apie lūpą pakirpti ūsai balti kaip grietinė.

Tado veidu šmėkstelėja nusivylimas: jis nesitikėjo, kad generolas toks perkaršęs ir neiškilingas.

Išpūtęs blankiai mėlynas, nustebusias akis, generolas įtariai žiūri į Tadą:

— Taj kas tamsta toks būsi?

Tadas pašoka ir žemai nusilenkia:

— Druseika, jūsų malonybė, Druseika junior, Povilo Druseikos sūnus. — Kariškai išsitempęs atraportuoja jis ir nemirksėdamas žiūri į blankias kaip vanduo generolo akis.

— Kas toks? Kieno sūnus

— Leiskite priminti jūsų malonybei seną tamstos bičiulį... iš Dorpatu laikų — Druseiką...

— Dru-seika? Iš Dorpatu...

Ne, atrodo, ši pavardė generolui ničnieko nebesako.

— Povilas Druseika, buvęs studentas chemikas... Malonėkit jūsų malonybė sugrįžti mintimis į studentavimo metą... — Tado balse jau skamba maldavimas, jo kakta ir viršutinė lūpa sudrėksta.

Generolas suima saujon barzdelę ir, palenkęs į šoną galvą, pakelia į lubas akis. Atrodo, jis stengiasi atgauti mintyse tolimą, jau parūkavusią praeitį.

— Taip, visai teisingai. Dorpate buvo toks vienas, kaip jisai?..

— Druseika!..

— Taigi, taigi, tamsta, Druseika. Jau pradėtu truputį prisiminti. Chemikas... teisingai. Tai tamsta... ano Druseikos sūnus?

— Jo sūnus, jūsų malonybė.

— Aha...

Generolas nužvelgia Tadą savo bespalvėmis akimis. Pa-prašo jį prisėsti, ir pats įsiltaiso priešpriešais fotelyje. Nuo apvalaus staliuko, iš poliruotos dėžutės su inkru-

tuotu dangtelyje staigiančiu vilku, jis išima cigaretę. Pasiūlo ir Tadui užrūkyti. Tačiau Tadas mandagiai padėkoja ir atsisako, neišdrįsęs paimti.

— Taip, taip, tamsta, Druseiką aš prisimenu. Vienu metu mudu su juo kaimynystėje gyvenome. O sakyk, tamsta, kur dabar tėvukas? Seniai apie jį nieko nesu girdėjęs.

— Mokytojavu, jūsų malonybė... yra toks miestukas — Rūškiava.

— Aha...

— Tėvelis pedagoginiam darbui visą savo gyvenimą pašventė. Taip sakant, jaunimo auklėjimui...

— Taip, taip, O... tamsta?

Tadas nervingai sujuda. Atrodo, momentas pribrendo. Jis greitai išima iš vidinės švarko kišenės laišką ir pagarbiai įteikia generolui:

— Tėvelis išdrįso sutrukdyti jūsų malonybę, pone generole... Iš čia, tamstos mylista, sužinosi ir apie mano nepavydėtą likimą...

Tadas kukliai panarina akis.

Generolas be entuziazmo išima iš voko laišką, nesukibėdamas suieško kišenėje akinis ir pradeda skaityti. Tadas įtemptai seka generolo veido išraišką, bando išpėti, kokį išpuodį daro jam nuolankus tėvo prašymas: kartkartėmis generolas palinguoja galva, lyg pritardamas laiško mintims, ir jo balti ūsai, kurie primena nenulaižytą nuo lūpų grietinę, išlėto juda.

— Aha...

Generolas padeda laišką ant stalo ir valandėlę akylai žiūri į Tadą.

— Tai, vadinasi, tėvukas į pensiją išėjo... taip, taip.

— Sveikata, jūsų malonybė... Ak, kaip krintosi tėvelis, kaip skaudu buvo skirtingas su jaunimu... Bet sveikatos būklė...

— O kas taip?

— Širdis...

— Taip, taip... Na, ką gi, amžius. O aš, žinotum tamsta, dar, dėkui dievui, negaliu skūstis. Nors, atsimenu, tamstos tėvukas Druseika — gerokai jaunesnis už mane buvo!

— Jūsų malonybė nuostabiai atrodote!

— Kariška mankšta, tamsta, mosionas. Jis ir palaiko mane. Kiekvieną rytą, tamsta, aš jodinėjau dvi valandas.

— Tauriausias sportas, jūsų malonybė!

Generolas palankiai pažiūri į Tadą. Jam patinka šis kuklus, gražių manierų jauną žmogus, sūnus jo seniai užmiršto jaunystės draugo. Be abejo, būtų malonu vaikiniui padėti. Ir senam bičiuliui padaryti paslaugą. Pet kad jokie galo nėra tiems visiems protekcijų prašyto-

jan. Jokio atsiginimo nėra nuo jų! Ir generolas pasikrapšto sprandą.

Jis vėl paima nuo stalo laišką ir dar kartą perbėga jį akimis.

— Taip... Aš pagalvosiu, tamsta.

Jo balse Tadas pagauna mažą pažado šėselį.

— Begaliniai esmu dėkingas jūsų malonybei!

— Palauk, palauk tamsta, neskubėk dar man dėkoti.

Jis atsilošia fotelyje ir smalsiai nužiūri Tadą.

— O žinai — tamsta panašus į tėvuką. Kakta ta pati, ir nosis.

— Visi sako — kaip du vandens lašai!

— Žiūriu aš dabar į tamstą ir Povilas Druseika kaip gyvas atsistoja prieš mane. Oi, smarkus buvo tamstos tėvukas! — generolas klasingai šyptelia ir kažkam nematomam pagraso smilium. — Nenuorama buvo. Pirmeivis! Taip, taip, tamsta, pirmievis. Ir karštakošis!

Tadas, visas nustėręs, įtemptai prasišiepia. Jo akyse — nuolankumas, baimė ir... gėstanti viltis.

— Dabar gerai neprisimenu, kas gi jam ten nutiko po tų sąmyšio metų? Įsivėlė, berods, į kažkokį triukšmą, ar ką?

— Ak... jūsų malonybė, tai jau labai... labai seni laikai... — visas šaldamas, miksi Tadas.

— Taigi... seni, seni... — netikėtai susigraudina generolas. — Visi mes, taip sakant, jauni buvome, visi karšti. Visi mėgom, kaip kas išmanėm, patriukšmauti...

— jis palinguoja galva, ir Tadui nuo šių jo žodžių atlyžta širdis.

Generolas valandėlę tyli išblankusiu žvilgsniu klajodamas praieityje. Tik ūmai, lyg paspūrintas, jis sukikena sprangiū juoku, kad net visas ima kretėti fotelyje.

Gerai dar nesuvokdamas to staigaus juoko priežasties, Tadas įsiteikiamai žiūri generolui į akis. Staiga susigriebęs ir jis praplumpo garsiu juoku, iš visos širdies pritardamas užplūdusiam generolui linksmumui.

— Chi-chi-chi... — dūsta, springsta juoku, visas susiriets ir išraudęs generolas.

— Cha-cha-cha. — kvatojasi atsilošęs Tadas.

Pagalau generolas nusilūosto nosine ištryškusias ašaras ir pasigardžiuodamas ima pasakoti:

— Och, tamsta, buvo mums juoko vieną kartą! Taigi, kaip sykis Dorpate, kai mudu su Povilu Druseika kaimynystėje gyvenom. Druseika, tamstos tėvukas, pas tą pačią "hausfrau" mažulytę palėpėlę nuomojosi. Ir atėjo kartą, žinotum, tamsta, pas jį, vadinasi, pas tams-

tos tėvuką Druseiką, du buršai volkietai. Kilmingi, iš baronų, ir ne bet kokii! Tokie pasipūtę. Ir, matyt, jau gerokai įkautę. Veidai, žinotum, tamsta, įraudę, rapiromis skersai ir išilgai sukapotai kaip muštiniai kotletai. O Povilas Druseika, taigi tamstos tėvukas, jis ne tik geras chemikas buvo, bet ir puikus matematikas! Gliaudė ją kaip riešutus, tamsta. Ir garsėjo jis visame Dorpate, kaip "einpaukeris", taip vadina-

me. Tai yra, tamsta, prieš egzaminą jis mokėjo tokiems buršams į tuščias jų makaulės per savaitę sukrauti visas reikalingas žinias, chi-chi-chi... Taigi, tamsta, atėjo pas jį tie du buršai, susigriebė prieš egzaminą, ir prašo, maldauja, kad jis jiems padėtų... Sako, būsią gerų magaryčių. "Na, puiku", — sutiko Povilas Druseika. Kuriam gi studentui pinigų netrūksta? Reikia dabar sulygtuves aplaistyti. Ištraukia buršai pora bonkų, o mudviejų su Povilu Druseika prašo užkandžio parūpinti.

O Druseika, žinotum tamsta, turėdavo visada atsivežęs iš namų kiečiausio lietuviško sūrio, kelis metus pastogėje džiovinto. Atgąbeno, tamsta, jis iš palėpės tą savo sūrį, na, ir kirvj, žinoma! Mūsų kilmingi svečiai tik akis išpūtė! "O kam gi tas kirvis? Kaip tai sūriui? Kas gi tai per toks "Kaese", kurį reikia kirviui kapoti?" O Povilas Druseika, tamstos tėvukas, nemėgo jis tų volkietaų baronų, tyčiojosi iš jų, juokėsi ir jų pamėgimo gurtis savo herbais ir titulais. "Kaip kaktė su pūsle, — sakydavo jis, — jie su ta savo kilminga sentėvių praeitim!" Taigi ir sako jis jiems dabar: "O kaipgi be kirvio? Būtinai, — sako, — kirvio reikia! Tai gi istorinė suakmenėjusi įskasena! Pats mūsų senolis kunigaikštis Gediminas tokį sūrį kramtė! Ir labai, — sako, — mėgo jį užkandžini prie midučio. Ir vokiečių ricierius, — sako, — progai pasitaikius, pavaišindavo". Tuodu buršai stovi kaip užkerėti, tik akis varto — "Wunderbar!" Vienas antram nenusileisdami, kad kremta sūrį, vos vos dantų neišsilaužė! Chi-chi-chi! — Ir generolas vėl ima kretėti fotelyje ir dusti juoko priepuolyje.

Ir Tadas juokiasi drauge su jo malonybė, net kambarys skamba.

— Och, nebegaliu, nebegaliu, tamsta! — dejuoja juoku išvargintas generolas. — Tai man šposininko būta to Povilo Druseikos. Ilgai, tur būt, atsiminė vokiečių buršai lietuvišką suakmenėjusį sūrį ir dantingus lietuvininkus!

Generolo nuotauka kuo puikiausia. Jo širdis kupina

palankiausių jausmų šitam jaunam, išauklėtam ponaičiui. Juodu abu ką tik taip smagiai, iš visos širdies prisijuokė. Net spaudimas kėpenyse atlyžo! Ne, jis būtinai turi padėti savo seno bičiulio sūnui!

Generolas pasikelia ir su šiltu familiariškumu patapšnoja Tadu per petį:

— Aš turėsiu galvoj, tamsta, turėsiu. O tėvukui malonėk perduoti, tamsta, labų dienų nuo manęs, ir sveikatos palinkėk. Na, — jis ištiesia Tadu! bukus pirštus, — užėik, tamsta, pas mane kitą antradienį. Taip, taip, tuo pakiu laiku, ir atnešk savo "curriculum vitae". Aš jau būsiu pakalbėjęs su žentū. Su ministru. Ką nors sugalvosime tamstai.

Tadas neįstengia išlaikyti veide pagarbaus orumo išraiškos — platus ir laimingas šypsnyš ištempia jo lūpas. Pilnas gražiausių vilčių, jis eina koridorium, lydimas jaunos kamarinės, užsisėgusios baltą prijuostelę. Atsisveikinimui jis vos susivaldo negybtelėjęs jai pašonėn. Po šimts pyptkių, kaip puiku! Kaip viskas nuostabiai susiklostė su tuo seniu generolu!

Nubėgęs laiptukais į gatvę, prašvitusiu žvilgsniu jis dairosi aplinkui, lyg ieškodamas, kam pirmajam galėtų išlieti kupiną dėkingumo širdį. Generolui jis padarė palankų įspūdį! Generolas jam padėjęs! Generolas pažadėjo pakalbėti su ministru! Kokie aukšti akiračiai netrukus atsivers jam prieš akis — karjera užsienio reikalų ministerijoje!

Lengvo vėjelio kedenamos, tyliai kužda liepaitės. Ruduo jau prie sklenksčio, ir retėjanti lapija šen ir ten jau žėri virpanėiu saulėje auksiniu pinigėliu. Daug žadančiai šnara kaštonai, judindami stangrius, penkiapirščius lapus.

Tadas prieina ligi Vienybės aikštės, kurią kerta Donelaičio gatvė, ir valandėlei stabtelėja prie naujintėlaičių užsienio reikalų ministerijos rūmų. Aikštė pilna ruocens saulės, nusodinta vėlyvaisiais gėlynais. Ant suliukų sėdi auklės, dabodamos vaikų vežimėlius. Girdėti, kaip Karo muziejaus bokšte fantūriai muša laikrodīs.

Tadas krūptelėja. Jis matė, kaip iš ministerijos iškilmingai išeina žmogus išeiginiais rūbais. Sniego baltumo šalikas ant kaklo, ant galvos šūkinis cilindris, akyje žyčiojąs monoklis.

Šoferis paslaugiai atidaro prieš aukštą valdininką limuzino dureles, ir prabangi mašina su plevėnančia priešakyje vėliavėle nušliaužia asfaltu.

Tadas stovi lyg užburtas. Gal būt, netrukus ir prieš jį

šveicorius mandagiai nusišlenks ir atidarys šias plaučias, stiklu ir žalvariu žėruojančias duris! O užsienio valstybės atstovas pakels prieš jį cilindrį, pamušta baltu atlasu.

Šilta ir smagu krūtinėje. Džiaugsmas net ašaras spaudžia iš akių. Greičiau, greičiau pas Audrę! Pas papurgalvę sesutę!

Štai su kuo jis pasidalins šios dienos pasisekimu ir ateities planais! Bet, ak. . . juk šiandien dvylikta valandą jis turėjo ateiti į centralinį paštą. . . Po šimts kalakutų! Kaipgi taip išgaravo jam iš galvos! Ai, kaip negerai, kaip negerai. . .

Ir kad būtų nors prisiminęs! . . . Ech. . . trupčiuką vakar nugėrė, paūžė "Lozanoj" su merginomis. Kol šiandien susitvarkė, papusryčiauvo, jau buvo metas ruoštis pas generolą. Ai-jai-jai, kaip nesmagu! . . . Ir dar ta kvailiukė Leokadija. . . Nereikėjo jam prasidėti su ja. Nereikėjo! Dabar mergytė žvilgsnio nuo jo nenuleidžia. Spokso ir spokso pašauto varniuko akimis. . .

Taciau nemalonios mintys tik trumpą valandėlę tekvaršina Tadu galvą. Jo širdis per daug kupina laimės!

Jis pasipurto, lyg išneręs iš vandens vižlas, ir štai vėl seusutėlis!

Merkdamas nuo auksinės pavakario šviesos, Tadas pasuko į Laisvės alėją, švilpiniuodamas atklydusią atmintin tango melodiją: "O donna Kla-ra. . ."

Universitete Audrė kol kas jautėsi vienisa, niekur nepritapsi. Koridorijų kunkuliavo studentiškas gyvenimas, dar neužgriebdamas jos ir neįtraukdamas savo sūkurin, Universiteto vestibulėje mirgėte mirgėjo įvairiaspalvės korporacijų perpeinės juostelės ir kepurėlės — žalios, purpurinės, žydros, oranžinės, pilkos ir baltos su žaliu kantu. Audrė pavydžiai sekiojo jas, derindama mintyse kiekvieną jų prie savo šviesių plaukų, suknelės ir išaugto palto su išlindusia kotiko apykakle. Kuri gi?

Bepigu Levutei. Jai viskas buvo aišku. Tėvas liepė jai stoti atėitintinkų draugijon, kurios šūkis — "Atnaujinkim viską Kristuje" ir kepurėlė — tamsiai bordavo aksono, siūta aukso raidėmis, traukė Levutės širdį. Toli neatidėliodama, ji ėmė taupti pinigų studentiška kepuraitė: — Kokia tu keista, Audra, kaip tu nesupranti, kad kepurėlė ne prie plaukų ir suknišos, o prie pažiūrų reikia derinti! Universiteto vestibulio ir koridorių sienos buvo nukabinėtos skelbimais, iš kurių įvairios korporacijos skėtė

naujokams savo svingą glėbį:

"Korp! "Fraternitas lithuanum" eina į ateitį aktyvizmo ir patvarumo keliu! Šalin demokratinis išglebimas! Kova patamsių gaivalui! Mes gruodžio 17-tos sūnus!"

"Nepraeik pro šalį, studente! Tik sporte rasi savo laimę!" — ASK — Akademinis Sporto Klubas — skina gyveniman kelią po šūkiu "Habeamus corpus!"

"Korp! "Fraternitas Juvenum" jungia šūkis "Pro amicitia"! Homo studiosus! Jei esi jaunas, jei tavo gyslomis srovena karštas studentiškas kraujas — būk mūsų korporacijos komitėtu!"

Audrė blaškėsi. Nuo tų margų skelbimų jai svaigo galva. Visų korporacijų tikslai atrodė kilniūs, šūkių skambūs ir patrauklūs.

Iš didžiulio plakato šypsojosi jai grakštus studentas su vino taure rankoje ir šaukė: — "In vino veritas!" kviesdamas į korporacijų sambūrio linksmą "Initium semestri". Apačioje, pačiame afišos kamputyje, kiūtojo įspėjimas: vyrai įeina tik su smokingais, o ponios ir panelės su vakarinėmis suknelėmis. Gretimai segtuku prismeigtas, ranka surašytas skelbimas netikėtai šaukė:

"Naujiena! Naujiena! Išėjo iš spaudos studento Klemenso Vygės eilėraščiui: "Sustingę kapinių šešėliai". Autoriaus leidinys, parašytas žemaičio krauju! Poetas romantikas su simbolizmo atspalviu, pasukęs į modernizmo kryptį! 13 pusl. kaina 1 litas. Visi studentai įsigyja rūbinėje pas šveicorių!"

Audrė bėgte leidosi laiptais žemyn į rūbinę, skubėdama kuo greičiausiai nusipirkti už litą poeto Vygės eilėraščių, kurių pas šveicorių buvo nė nepraimtas pundas.

Užsikvėpusi ant suolo tuščioje auditorijoje, ji gondžiai rijo įmantrias eilutes: Man vis tas pats — rytai ar vakarai. . .

Nuožmi kalba jų ir vienoda Ties kryžkelėm tą patį ženklą rodo!

Aš pailsau. Ak, pavargau. . . Einu atgal, nesizvalgau. Iš tolių nežūrimų miglotų Jaučiu bylojant mūs būties Gelgotą! — Vai, pailsau jau, pavargau. . .

Gėda buvo prisipažinti pačiam sau — tokia buka, tokia nesubrendėlė — Audrė nesigaudė šiose eilutėse! O čia pat didžiųjų universiteto rūmų koridorium vaikštinėja ir pats poetas. Ir Audrė pagarbomis akimis spoksojo į jį. Visai neatrodė jis nei toks be galo pavargęs, nei toks beviltiškaip pailsęs ties gyvenimo kryžkele. Kresnas žemaitukas, pūpsančiais veidukais, kurių nė nebandyk įgnybtį, ir išsitaršiusia čiup-

ryna. Su parištu pakaklėje juodo šilko kaspinu, stoviniavo jis koridoriaus gale, glostydamas dviem pirštais tik prasikalančius panosėje retus gyvplaukius. Iš jo aksoninio švarko kišenės kyšojo plonytė eilėraščių knygutė "Sustingę kapinių šešėliai".

Margas kaip genys universiteto gyvenimas masino Audrę, bet atrodė dabar daug painesnis, negu svajojant apie jį žvirgždės pakrantėje, užsilipus ant didžiojo akmens.

Pagaliau atėjo nekantriai laukiama imatrikuliacijos diena.

Pirmųjų rūmų salė knibždėjo sausakimša studentų, ir Audrė su Levute, begavusios vietą paskutinėje eilėje, jaudinosi, jog visko negalėsiančios nei pamatyti, nei išgirsti. Stiepdamasi per kitų galvas, Audrė su gilia pagarba žiūrėjo į orų senatą, susėdusį prie žalio prezidiumo stalo. Visi tokie rimti, praplikę, pražilusiomis barzdomis, akiniuoti, O keli — apsvilkę juodo šilko sutanomis, užsikabinę ant kaklo sunkius auksinius kryžius.

Audrei darėsi baugu: štai mokslo vyrai! Iš jų teks semtis išminties.

Korporacijų atstovai, pakeiptomis ant ausies kepuraitėmis, persijuosę krūtinės plačiomis atlaso juostomis, iškilmingai įnešė salėn auksu išsiuvinėtas vėliavas.

Salė sustojo, pagerbdama jas. Vėliavnešiai ir garbės sargyba, iškėlusį statmenai švitrių rapirų ašmenis, sustingo už profesūros, tarsi saugodama jos orumą ir rimtį.

Pakilo jo magnificencija rektorius. Smulkus, siaurų pečių, bekrauju tarsi mokslo iščiulpytu veidu ir plaušine barzdele, jis atrodė labai iškilniai. Dar daugiau iškilnumo jam teikė ilgas juodas surdutas su blizgančiais atlapais ir akinamai balta krū-

tine. Braukydamas plonais pirštais žalią stalo gelumbę, jis prabilo nuobodžiu balsu, tartum nenoromis tardamas žodžius. Tik jo senamadiški akiniai auksiniuose rėmuose karingai ir įtakingai blizgavo.

Audrė atsilošė į kėdės ataramą, pasiryžusi nepraleisti nė vieno žodžio iš rektorius kalbos. Tačiau neramus jos žvilgsnis tebeklaidžiojo po salę, ir ji niekaip negalėjo prisiversti susikaupti ir išsamoninti rektorius žodžių prasmę.

Ji nekantriai sukiojosi kėdėje ir vis laukė to iškilningo momento, apie kurį buvo girdėjusi pasakojant, kada jo magnificencija pagal seną universiteto tradiciją ims spausiti naujai priimtiems studentams rankas. Vadinas, ir jai su Levute! Ir Audrė baiminosi — kaipgi jos prisigrūsiančios iš paskutinės eilės prie garbingo senato stalo? O gal rektorius nužengs nuo pakilimo ir eis per salę? Bet ar jis pirmas išties kiekvienam foksui ranką, ar pačiam reikės jam atkišti savąją?

Susirūpinusi, ji pasisuko į draugę. Levutė tarsi mieta prarijusi sėdėjo, ištempusi kaklą. Gilios rudos jos akys buvo kupinos atidos ir atitinkamos momentui rimties.

Padriki jo magnificencijos žodžiai skrido per tvankią prialsuotą salę:

— Akademinis tautiškas jaunime! Tu turi būti mūsų valstybinio gyvenimo spiritus movens! . . . Nedėkingo istorijos eigoj svetimas galvalas paliko mūsų tautos charakteryje ne vieną svetimą bruosą! Tą išlyginti teįstengs tik jaunoji akademinio jaunimo karta, kurios nėra užgavę svetimi vėjai! . . . (Bus daugiau)

Palaikykit Tuos Biznlerius, Kurie Skelbiasi LAUDIES BALSE

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui, Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LL 46917

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas
Bates & Dodds
FUNERAL SERVICE LIMITED
A. E. RAPER, Managing Director
931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0631

Padėkos

Gerbiami draugai ir draugės: nuoširdžiai esu dėkingas jums už jūsų nuoširdų lankymą manęs ligoninėj ir namie.

Jūsų atsilankymai man daug pajėgų suteikė po sunkios ir sudėtingos operacijos greičiau pasveikti.

A. Lapata
Toronto.

Mah susirgus, daktaras paguldė keturiom savaitėms į lovą, tai vasaros laiku man atrodė labai ilgas laikas ir bus nuobodžios dienos. Bet dėka gerų draugų, skaitlingo lankymo, man neteko nuobodžiauti nei vieną dieną. Tad širdingas ačiū visiems mane lankiusiems, nes niekas kitas negalėjo duoti man tiek gerų vilčių ir naujos energijos, kaip jūsų atlankymas ir suraminimas. O ką jau bekalbėti apie dovanas, kurių gavau labai daug.

Dar kartą tariu nuoširdų ačiū dėl jūsų visų.

V. Ramanauskas
Toronto.

LONDON. — Apie 10,000 Londono laivakrovių jau užbaigė streiką.

Courtland, Ont.

Kviečiame į Ruošiamą

Suėjimą su Grįžusiais iš Lietuvos Turistais šeštadieni, Spalis-October 15 d.

Vieta: Corporation of the Township of Middleton
Courtland, Ont.

Neseniai grįžusieji iš Tarybų Lietuvos turistai sutiko papasakoti ką jie matė ir girdėjo Lietuvoje.

Taipgi bus parodyta

Naujų Lietuviškų Filmų

Delhi, Tillsonburgo, Simcoe, Brantfordo, Londono ir šių apylinkių lietuvius kviečiame atsilankyti.

Pradžią 7 val. vakaro

Rengėjai

Siūlo iškelti Jungt. Tautas

NEW YORK. — Indonezijos prezidentas Sukarno netik prisidėjo prie reikalavimo, kad Chruščiovas ir Eisenhoweras susitiktų, bet ir siūlė, kad Jungtinės Tautos būtų iškeltos iš New Yorko kur nors toliau nuo šaltojo karo.

A. Juozaitis Ištiko Nelaimė

TORONTO. — A. Juozaitis ištiko nelaimė. Darbe du dešimtosios rankos pirštus nukirto visai, o trečio pusiau.

A. Juozaitis yra senas torontietis, lietuvių organizacijų narys, susipratęs darbininkas.

Rep.

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)

Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. TORONTO

Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių patina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritalko akiniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

VIENTIANE. — Laosos vyriausybės armija sumušė sukilėlius ir paėmė Paksane miestelį. Generolo Nosavano sukilėliai bėgo pamesdami ginklus.

Namas Pardavimui

Eathurst ir Bloor distrikte, Toronte. 6 kambarių su 2 virtuvėm, \$2,000 įmokėti. Kreipkitės LE. 4-7885.

Reikalinga Namo Prižiūrėtoja

Daktaro gyvenamuose namuose. Jauni vaikučiai. Visi automatiškai aptarnavimo reikmenys. Sunkesniems darbam samdoma penkioms dienoms į savaitę tarnaitė. Reikia žinoti anglų kalbą. Kreipitis telefonu: BE. 2-2479 (Toronto).

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Ed. Masiokas

Television Service

Visame Toronto mieste ir priemiestiuose

Priimame šaukimus nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro ir atliekame patarnavimą tą pačią dieną.

Darbas Garantuotas.

Taisome visų rūšių ir firmų

Televizijas, HI-FL, Patefonus (Record Players)
Naujas dalis garantuojame 6 mėnesiams.

Duodame 25% nuolaidą ant naujų Picture Tubes

3604 Dufferin St. Tel.: ME. 5-5210

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

141 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Liszuekas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. I.E. 2-5191
Toronto